The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, SEPTEMBER 29, 1956

LATVIJA AMERIKĀ

78./511. n-rs SESTDIEN, 1956. G. 29. SEPTEMBRĪ. 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevēja — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gallite. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

DIEVA KALPAM AIZEJOT

Četrdesmit četru gadu vecumā Dievs aizsaucis pie sevis mūžībā Montreālas sv. Pāvila latviešu ev.-lut. draudzes mācītāju Hariju Kušīlu. Viņa aiziešana ir smags un sāpīgs zaudējums nelielajai latviešu mācītāju saimei Kanadā, viņa aprūpētajai draudzei, viņa ģimenes iedzīvotājiem un visiem tiem tautiešiem, kas Hariju Kušīlu pazina tuvāk dzīvē un darbā.

Saka, ka Dievs katram cilvēkam līdzi dodot kādu dāvanu, kas katram esot citādāka. Par mācītāja Harija Kušīla dzīvi un raksturu domājot, gribas ieciņāt, ka šāda Dieva dota dāvana bija viņa apbrīnojamā pacietība tajās dienās, kad viņam bija jānes smags sāpju un ciešanu krusts. Īpaši traģisks laika sprīdis samērā vēl jaunā mācītāja dzīvē bija tie gadi, ko viņš, dzimteni atstājis, pavadīja Saules nometnē Gestachtā, Vācijā. Gestachtas kapsētā dus viņa sirmā māmuļa, viņa bērnu māte un divas meitenītes. Liekas, ka nebūs daudz mūsu vidū tādu cilvēku, kas, izglābušies no vergu jūga dzimtenē, kara vētrām apklustot, tik daudz kapus būtu svešumā apraudājuši. Vācijā pavadītie gadi Harijam Kušīlam bija ārkārtīgi smagu un grūtu pārbaudījumu laiks. Bet viņa apbrīnojamā, tiešām Dieva dāvanas spožumā mirdzošā pacietība, viņam palīdzēja nest nastu, nesaļimt, un iet tālāk labākas nākotnes cerībā.

Un Dievs atkal kā dāvanu viņam sūtīja kādu cilvēku, kas pats, bezgala daudz cietis, sniedza viņam roku mīlestībā.

Kanadā pirms sešiem gadiem viņš ieradās jaunā spēka un jaunā dzīves prieka apgarots. Bet viņam nolemtā aiziešanas stunda tuvojās strauji. Laundabīga slimība, kas bija sagrāvusi viņa kuplo ģimeni, beidzot salauza arī šo stipro un dzīves prieka pilno cilvēku.

24. septembrī viņa draugus un amata brāļus sasniedza vēsts, ka Harijs Kušīls aizgājis, lai vairs nenāktu atpakaļ. Aizgājis tajā pašā pacietības mēteļi ietinies, kādu viņš visā savā dzīvē bija parādījis...

Otrā Dieva dāvana Harijam Kušīlam bija viņa spēja iemantot citu cilvēku draudzību. Visur, kur vien Harijs Kušīls gāja, viņu pavadīja un kopā ar viņu ieradās satiecības, iecietības un labsirdīgas pacilātības gaisotne. Viņš nemīlēja tenkot, un tenkotāji apklusa viņa tuvumā. Viņš nemīlēja dižoties un tie, kas sabiedrībā bieži vien dižojas ar saviem vai citu sasniegumiem, tos kā sīku naudu žvadzinādami, Kušīla tuvumā jutās neveikli un neērti. Kušīls bija labs mūziķis un mīlēja dziesmas. Tad, kad bija izdevība, viņš labprāt apsēdās pie klavierēm, improvizēdams kādu tautas dziesmu vai citu pazīstamu melodiju... Liekas, ka šo īpašību dēļ Harijs Kušīls guva labus panākumus arī

kā mācītājs. Sevišķi izcilas spredikotāja dāvanas viņam nebija dotas, bet viņa valoda bija vienkārša un lietiška. Bet aiz vienkāršajiem vārdiem daudzi saklausīja sava mācītāja siltās sirds pukstus, vēlēšanos patiesībā un pazemībā kalpot Kristum, kas viņu savā darbā bija aicinājis.

To, vai viņš savu amatu ir krietni un godīgi pildījis, mēs neesam aicināti novērtēt. To darīs Dievs, Mūsu Kungs un Pestītājs, kas mūs no nāves var vest jaunas dzīvības krāšņumā. Tie, kas mācītāju Hariju Kušīlu tuvāk pazinuši, viņu pēdējā ceļā pavadīs tai ticībā un pārliecībā, ka viņš jau ir dzirdējis sava Kunga spriedumu: „Labi, tu godīgais un uzticīgais kalps! Par mazumu tu man esi bijis uzticams, tādēļ es tevi iecelšu par vairumu. Ieej sava Kunga priekā!"

Mīļais Hariņ, jauno dienu draugs, daudz gaišo brīžu dāvinātājs mānai mūža atvasarai — lai Tavu augumu viegla sedz svešās zemes kapsētas smilts un Tavu dvēseli Dievs pacel savā nedziestošā gaismā un skaidrībā! Mēs esam šķīrušies uz mūžu. Bet mēs atkal tiksimies — mūžībā!

Arnolds Lūsis.

Mācītājs Harijs Kušīls dzimis 1912. gada 19. jūlijā. Beidzis Vīļa Olava komercskolu un Latvijas Universitātes teoloģijas fakultāti, strādājis kā kandidāts un palīgmācītājs Jēzus draudzē Rīgā. Komūnistiem otrreiz iebrūkot dzimtenē, kopā ar ģimeni izceļo uz Vāciju un, kara vētrām norimstot, 1945. g. 29. jūlijā tiek ordinēts par pilntiesīgu mācītāju Hamburgā. Līdz izceļošanai uz Kanadu, māc. Kušīls ir Gestachtā Saules nometnes latviešu draudzes gans. Kanadā saņem Misuri sinodes aicinājumu strādāt par kanadiešu draudzes mācītāju Kirklendleikā, aprūpējot arī turienes latviešus. Viņš aicinājumu pieņem, un angļu un latviešu draudzēs gūst labas sekmes un panākumus. Kad Montreālā nodibinās sv. Pāvila latviešu draudze, māc. H. Kušīls tiek ievēlēts par tās garīgo aprūpētāju. Nedaudzos gados viņa draudze pieauga par respektējamu vienību, kas baznīcas darbā parāda lielu rosmi un aktīvitāti. Mīļš māc. H. Kušīlam bija arī jaunatnes darbs. Viņš noorganizē bērnu aizvešanu uz svētdienas skolu autobusā, kura īres naudu kādu laiku sedz pats no savas kabatas. Jauki iesākto darbu un daudzus nākotnes nodomus pārtrauc slimība — laundabīgs audzējs, ko neizdodas novērst ar pagājušā gadā izdarīto operāciju.

Slimībai atkārtojoties, māc. H. Kušīls otrreiz dodas uz slimnīcu, kur pirmdien, 24. septembrī, stāj pukstēt viņa sirds.

Māc. H. Kušīls ir studentu korporācijas „Latvia" filistrs.

SUECAS STRĪDUS NONĀCIS DROŠĪBAS PADOMĒ

Apvienoto Nāciju Drošības padome Suecas kanāļa jautājumu apspriedīs kā no Francijas un Anglijas, tā arī no Ēģiptes puses

KAMĒR SAV. VALSTIS KAVĒJAS ATKLĀT SAVAS KĀRTIS, PADOMJU SAVIENĪBA GATAVOJAS AN DROŠĪBAS PADOMĒ ATBALSTĪT ĒĢIPTI SUECAS KANĀĻA STRĪDŪ.

Ņujorkā. — Pirmās cīņas sakarā ar Suecas kanāļa strīdu sākās jau Drošības padomes sēdes priekšvakarā, Francijai un Anglijai mekļējot sabiedrotos Rietumiem pieņemamas sēdes darba kārtības sastādīšanai. Aktīvitāte sākās Ēģiptei pieprasot darba kārtībā uzņemt jautājumu par Francijas un Anglijas agresīvo izturēšanos pret Ēģipti, tā apdraudot pasaules mieru. Anglija un Francija paziņojušas, ka tās visiem spēkiem pretosies šāda jautājuma uzņemšanai padomes darba kārtībā. Sav. Valstis savas domas kavējas izteikt, kamēr Padomju Savienība gatavojas atbalstīt Ēģiptes prasību.

Drošības padomi pārstāv 11 valstis. Lai kādu jautājumu uzņemtu darba kārtībā, tam nepieciešams vismaz septiņu valstu atbalsts. Šai darbības fazē lielvalstīm veto tiesību nav.

Turpinot izstrādāt darba kārtību sarunām, kas sāksies nākamā nedēļā, Drošības padome vienbalsīgi nolēma Suecas kanāļa problēmā pārrunāt situāciju, kas radusies kopš 26. jūlija, kad Ēģiptes prezidents Nasers nacionālizēja Suecas kanāļa sabiedrību. Ar septiņām balsīm, Austrālijai, Anglijai, Francijai un Beļģijai atturoties, darba kārtībā uzņemta arī Ēģiptes valdības sūdzība, proti, ka Anglijas un Francijas izturēšanās pret Ēģipti kopš Suecas kanāļa nacionālizēšanas bijusi tāda, kas nesaskan ar Apvienoto Nāciju chartu un apdraud pasaules mieru.

Suecas kanāļa jautājumam Drošības padomē, pasaule veltī ārkārtīgu nopietnību. Sēdē piedalīsies Sav. Valstu, Anglijas, Francijas, Ēģiptes un Dienvidslavijas ārlietu ministri. Šī būs pirmā reize kopš 1946. gada, kad tik liela „kalibra" valstsvīri piedalās Drošības padomes debatēs.

Kamēr Drošības padome nodarbojas ar darba kārtības sastādīšanu nākamās nedēļas apspriedēm, Parīzē uz sarunām ar Francijas ministru prezidentu Mollē un ārlietu ministru Pino ieradās Anglijas ministru prezidents Īdens un ārlietu ministrs Lloids. Anglijas un Francijas valstsvīri pārrunāja līdzšinējo Suecas notikumu gaitu un izstrādāja plānus tālāku soļu spersšanai, lai panāktu Suecas kanāļa internācionālizēšanu. Sarunām sekoja īsa preses konference, kurā Francijas ministru prezidents uzsvēra, ka Suecas kanāļa jautājumā Anglijas un Francijas starpā valda vislielākā saskaņa. Kā Anglijas, tā arī Francijas ārlietu ministri nākamā nedēļā ieradīsies Drošības padomes sēdē. To pašu darīs arī Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless, kas pašreiz uzturas Vašingtonā. viņa jaunākais pareģojums, ka arvienu pieaugošās saimnieciskās grūtības piespiedīs Ēģipti sadarboties ar visām ieinteresētām pusēm, lai panāktu visiem pieņemamu Suecas kanāļa jautājuma atrisinājumu. Dalless lika saprast, ka, runjot par pieaugošām saimnieskām grūtībām, kas pamazām sāk mākt Ēģipti, viņš nekādā gadījumā nedomā par Rietumu saimniecisko karu pret Ēģipti. **Pašreizējais saimnieciskās grūtību pieaugums ir pašas Ēģiptes nopelns, piemēram, eksporta un tirdzniecības samazināšanās, tūristu skaita apsīkšana Vidējo Austrumu nedrošā stāvokļa dēļ, un ārvalstu kapitālieguldījumu apstāšanās, haidoties, ka nacionalizācijas sērga varētu būt lipīga. Kādā Vašingtonas konferencē Dalless izteicās, ka Rietumi nav domājuši par saimniecisku karu uzsākšanu pret Ēģipti, nemaz jau nerunājot par Suecas kanāļa internacionālizēšanu ar militāras varas palīdzību.**

Siem šiem plāniem tomēr pāri sniedzas koloniju ministra Lenoksa-Boida draudi. Pēdējais kādā runā Londonā izteicās, ka Anglija varētu izkaltēt Ēģipti — apturot Nīlas upes ūdeņus. Baltās Nīlas sākumi meklējami Ugandā, kas ir Anglijas īpašums.

AR ZIEDIEM UN ADRESI KOLORĀDO SPRINGĀ LATVIEŠI APSVEIC VICEPREZIDENTU NIKSONU

Atvērtajā adresē ieraugot savu šaržu, viceprezidenta sejā atplauka smaids. No kr.: N. Rasiņš, A. Jaunarājs, vicepr. Niksons; aizmugurē — valsts sen. Čīvers un ASV sen. Allots.

Maija Rituma pasniedz Niksona kundzei rozes.

NIKSONS ŠOLA DARĪT VISU CĪŅĀ PRET KOMŪNISMU

Vēlēšanu kampaņas ietvaros 22. septembrī Kolorādo Springā ieradās viceprez. Niksons ar kundzi. Ar Kolorādo valsts senātora Čīvera laipnību, tūkstošiem sagaidītāju vidū Pētersena lidlaukā piedalījās arī Kolorādo Springas latviešu biedrības pārstāvju delegācija: pr. v. Māļa Rituma, Arvīds Jaunarājs un Nikolajs Rasiņš. Viceprezidenta apsveikšanai bija sagatavota adrese, par kuras ārējo ietārpu bija rūpējies Ansis Ērerziņš, adreses vāka zīmējumā simbolizēdams sarkanos viļņos svaidītu kuģi kā cilvēces ilgas pēc brīvības, ko apdraud komūnisma vara (asinains sirpis, ko veido viļņu šļakatas). Šaržists Harijs Bergs bija šaržējis viceprez. Niksonu: Paik Pīka galotnē stāvēdams, viceprez. vēlēšanu kampaņas stājā, labajā rokā tur republikāņu partijas simbolu — zīloni ar uzrakstu „Man patīk Aiks. Adreses tekstā bija norādīts, ka komūnisms savā būtībā nav mainījies, un koeksistence ar komūnistiem neiespējama; atgādināts mūsu tautas bēdīgais liktenis, un izteikta vēlēšanās, kaut Amerikas Sav. Valstis kā brīvības pararauga zeme — atbrīvotu citas draudzīgās tautas no šī gadsimta lielākās nelaimes komūnisma.

Negaidot un par pārsteigumu apsveicējiem, sagaidītāju sajūsma latviešu delegāciju ierāva uzmanības centrā. Marijas Ritumas krāšņais tautas tērpa saistīja žurnālistu un sagaidītāju uzmanību jau pirms viceprezidenta ierašanās, bet, kad Niksona kundze pirmā ienāca angāra reprezentācijas telpā ar skaistām sarkanām rozēm, un brītiņu vēlāk, viceprez. Niksonam sekojot, ar sen. Čīvera uzmanību latviešu delegācijai deva pirmajai vārdu. Jurists Arvīds Jaunarājs apsveikdams teica, ka viņam esot liels gods Kolorādo Springas latv. b-bas vārdā apsveikt viceprezidentu skaistajā Kolorādo Springā nevien kā otru augstākā amata nesēju, bet arī kā vīru, kas vienmēr ir apzinājies un arī tagad apzinās, kādas briesmas draud brīvajai pasaulei no komūnisma.

Ar nesteidzīgu uzmanību viceprez. Niksons noklausījās apsveicēja vārdos, bet, atvērtajā adresē ieraugot savu šaržu, viceprezidenta sejā uzplauka labvēlīgs smaids. Viņš laipni pateicās latviešu pārstāvjiem un apsolījās darīt visu, kas vien būs iespējams cīņā pret komūnismu.

Pēc konferences, atstājot lidlaukū, Niksons vēlreiz pateicās Maijai Ritumai par apsveikumu un sie diem.

Latviešu delegācijas apsveikšanu bija atzīmējis šejienes lielākais laikraksts Gazette Telegraph, no 3 vicepriezidenta sagaidīšanas uzņēmumiem 2 veltīdams latviešu pārstāvjiem.

Vācu Sarkanais Krusts sekmē pazudušo leģionāru meklēšanu

Vācu Sarkanā Krusta dokumentācijas centrāles vadība Minchenē ieteikusi Latvijas Sarkanā Krusta galvenās valdes loceklim Ad. Šildem tai nodot to latviešu leģionāru ģimetnes, kas 2. Pasaules karā bez vēsts pazuduši un par kuriem līdz šim nav iegūtas nekādas ziņas.

Tā kā arī vāciešiem trūkst jebkādu norādījumu par vairāk tūkstošiem savu karavīru, tie ķērušies pie īpašas ziņu vākšanas akcijas, publicējot un izplatot visā Vācijā ģimetņu sarakstus ar pazudušo karavīru datiem. Šinīs sarakstos vācu Sarkanais Krusts ir ar mieru uzņemt arī ziņas par latviešu karavīriem, kas atradušies zem vācu militārās komandas. Akciju paredzēts noslēgt jau septembra beigās, bet Latvijas Sarkanais Krusts cer dabūt ziņu iesniegšanai vēl divu nedēļu pagarinājumu. Ar to tad bezvēsts prombūtnē esošo karavīru meklēšana Rietumvācijā vispāri noslēgsies.

Tuviniekiem, kam līdz šim nav izdevies iegūt par nozudušajiem latviešu karavīriem nekādu ziņu, ieteicams nekavējoties iesūtīt Latvijas Sarkanam Krustam Štutgartē, Zuckerbergstrasse 153, meklējamo personu ģimetnes (velams uz spoža papīra). Jāizvēlas iespējami jaunas un raksturīgas ģimetnes, kas atvieglotu identifikāciju.

Līdz ar foto uzņēmumiem iesūtāmi dati, uzrādot: meklējamās personas uzvārdu, vārdu un tēva vārdu, dzimšanas laiku un vietu, precējies vai neprecējies, bērnu skaitu, arodu un pēdējo nodarbošanos, kā arī darba vietu. Bez tam jānorāda, kur meklējamā persona dzīvojusi 1939. g. 1. septembrī. Katrā ziņā jāuzrāda t. s. „Feldpost'a nr.", dienesta pakāpe un ieroču šķira. Jāatzīmē arī visas ziņas, kādas iegūtas par meklējoma pēdējo reizi, — kādā frontes daļā vai lazaretē atradies, kur sākumā atradies gūstā u. tml.

Bez tam jānatzīmē meklētāja vārds, sievām arī meitas vārds, tās dzimšanas dati un vieta, radniecības attiecība pret meklējamo personu, pašreizējā dzīves vieta un tāda uz 1939. g. 1. septembri.

Ziņas iesūtāmas Latvijas Sarkanam Krustam mašīnrakstā vai skaidrā rokrakstā, vēlams vācu vai angļu valodā (lai paātrinātu un atvieglotu ziņu tālāku nodošanu Vācu Sarkanajam Krustam). Uz ģimetnes atzmējams attiecīgās personas uzvārds un vārds (nesabojāt pašu ģimetni).

Kā jau norādīts, šī ir pēdējā iespēja kārtot meklēšanu caur autoritātīvu vācu organizāciju, kādēļ visiem, kas šo iespēju gribētu izmantot, steidzīgi iesūtāma meklējamā karavīra ģimetne un minētie dati.

Šī meklēšana neattiecas uz deportētām personām, kas nav bijušas 2. Pasaules kara laikā latviešu leģionā.

DIPLOMATISKS BARBARISMS

Londonā. Suecas kanāļa jautājuma nodošana Apvienoto Nāciju Drošības padomes rokās vēl nebūt nav pēdējais Anglijas solis, lai piespiestu Ēģipti piekāpties Suecas kanāļa internacionālizēšanai. Padomju Savienībai uzliekot savu veto Drošības padomē, Suecas jautājums tiktu nodots Apvienoto Nāciju pilnsapulcei izšķiršanai. Viņā Anglijas ārlietu ministrs Lloids Džordžs paziņoja, ka Anglija nekad nepieļaus, ka Suecas kanāļa jautājums tiktu izšķirts ar balsu vairākumu, kurā Anglijai un Francijai nebūtu vismaz viena balss.

MISURI SINODE ATBALSTA GRŪTDIEŅUS

Šī gada jūnijā, piedaloties ev.-lut. baznīcas Misuri sinodes lielajā konferencē St. Paulā, māc. A. Lūsis sastapies ar sinodes aprūpes un palīdzības nozares vadītājiem un vērsis viņu uzmanību uz iespēju palīdzēt luteriņiem zemēs aiz dzelzs aizkara. Ierosinājums atradis dzirdīgas ausis, jo šajās dienās māc A. Lūsis saņēmis aprūpes biroja vadītāja māc. Vernera Kuntca vēstuli, kurā viņš ziņo,, ka Misuri sinode piešķirusi $2.500,00 sainīšu sūtīšanai Padomju Savienības cietumos ieslodzītiem luteriņiem — latviešiem un igauņiem. Sinode solas minēto summu piesūtīt māc. A. Lūsim, lūdzot viņu uzņemties pārraudzību par šī ziedojuma izlietošanu. Šis laikam ir pirmais gadījums, kad kāda no vietējām luterāņu baznīcām tiešā ceļā palīdz tiem saviem ticības brāļiem, kuri nes smagu jūgu Padomju Savienības cietumos un okupētajās zemēs. Māc. A. Lūsis paredzējis jau tuvākā nākotnē sazināties ar latviešu organizācijām Zviedrijā, kas līdz šim sūtījušas, pārtikas sainīšus apcietinātiem tautiešiem, lai asignētu piešķirto naudu to ricībā. Pēc viņa domām šis ziedojums varētu būt kādai lielākai un plašākai palīdzības akcijai, kurā tiktu ieinteresētas vietējās luteriņu draudzes un organizācijas.

ĀRPRĀTĪGAIS IZRAISA KARA DARBĪBU PALESTĪNĀ

Izraēla un Jordāna viena otrai atmaksā

Pagājušo svētdien kāds Jordānas armijas karavīrs, kas, kā paskaidro Jordānas militārās iestādes, pēkšņi kļuvis ārprātīgs un atklājis uguni pret kādu Izraēlas archaiologu grupu, nogalinot četras un ievainojot astoņpadsmit personas.

Izraēlas atmaksas uzbrukums, ar ko Jordāna jau bija rēķinājusies pārtraucot satiksmi uz galvenā ceļa no vecās Jeruzālemes, sekoja pēc divām dienām, rezultātā izraisot smagākās kaujas kopš Palestīnas pamiera parakstīšanas un radot sašplīējumu, kas vairs nebūt nav tālu no plašāka apmēra kara darbības arabu valstu un Izraēlas starpā.

Sniedzot ziņas par savu atmaksas uzbrukumu, Izraēla šo faktu nemēģina ne slēpt, nedz arī noliegt. Izraēlas valdība šai sakarā oficiāli paziņoja, ka 25. septembra naktī Izraēlas armijas vienības uzbrukušas kādai Jordānas armijas novietnei un kādai policijas stacijai Housanas apgabalā, dienvidos no Jeruzālemes. Uzbrukuma dienā Izraēlā asi kritizēja Apvienoto Nāciju Palestīnas pamiera pārraudzības komisijas darbību, kas liekoties sabrukusi zem arabu armijas spiediena. Jordāna, uzsvēra Izraēlas armijas vadība, vēl joprojām liedzas paklauties Apvienoto Nāciju chartai un Palestīnas pamiera noteikumiem.

Par savas armijas iebrukumu Jordānas territorijā, Izraēla paskaidro, ka uzbrukuma laikā nogalināti vairāk kā piecdesmit arabu, kamēr Izraēla zaudējusi tikai kādus piecus kritušos. Šī stāsta otro daļu papildina Jordānas valdība, proti, ka Izraēlas uzbrukumam sekojis Jordānas karaspēka prettriecīens, kad ciņu laikā nogalināti deviņdesmit izraēlieši.

Septiņu dienu ilgā Housanas kauja Jeruzālemes tuvumā, kas prasīja ap 150 dzīvību, vēl nespēja atvēsināt sakarsušos žīdu un arabu prātus, jo cīņas atkal atjaunojās 26. septembrī, šoreiz pašā Jeruzālemes pilsētā. Kamēr Housanas kaujā Izraēla raidīja veselu brigādi, šeju cīņās abās pusēs piedalījās mazākas armijas vienības, tā kā Apvienoto Nāciju Palestīnas pamiera pārraudzības komisijai nebija nekādu grūtību apšaudīšanos apturēt.

Sekojot Izraēlas 25. septembra iebrukumam Jordānā, pēdējās valdība iesniedza asu protestu AN Drošības padomei, ar neoficiālu piezīmi: **„Ja Drošības padome nespēj panākt šāda veida uzbrukumu apturēšanu, Izraēla var rēķināties ar arabu valstu prettriecienu."** Ka šie draudi nav tikai Jordānas izgudrojums, norāda Sīrijas ministru prezidenta Assali paziņojums Damaskā, ka pašreiz steidzīgi tiekot veikti priekšdarbi drīzai visu arabu valstu galvu konferencei, lai lemtu, kā vislabāk apturēt Izraēlas agresīvās tieksmes.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS

PA STAĻINA CEĻU

Visās padomju kolektīvās vadības vīru runās un publikācijās, visos partijas un valdības lēmumos un rīkojumos pasvītro iedzīvotāju uzlaboto apgādi ar maizi, gaļu, pienu, dārzāļiem un citiem pārtikas produktiem. Par šo pārtikas produktu ražošanas ievērojamu uzlabošanu pastāvīgi raksta arī padomju laikraksti.

Pirms nedaudz gadiem Padomijā svinīgi atcēla līdz tam racionētās pārtikas kartītes. Tanta šo rīkojumu uzņēma kā savas pusbada eksistences uzlabojumu, bet rezultātā izrādījās, ka „vadoņi" atkal izmantojuši komūnistu iemīļoto metodi — krāpšanu. Īstenībā kartīšu sistēma nav atcelta, bet gan pārveidota: no atklātas pārvērsta aizklātā, kā viss Padomju Savienībā, kur vadība runā vienu, bet dara pavisam citu.

No padomju dzīves prakses zināms, ka gadījumos, kad sociālistiskajai saimniecībai klājas slikti, komūnisti dod solījumus un lieto trikus, lai vēlāk, tiklīdz atgūta atelpa un stāvoklis sāk uzlaboties, šos solījumus ignorētu un lēmumus anulētu.

Tā tas notika arī ar piena un gaļas lopiem. 1953. gada beigās pad. valdība konstatēja, ka lopu skaitliskais sastāvs ir katastrofāls: vienā gadā to dandzums, ieskaitot slaucamās govis, bija samazinājies par 2 miljoniem galvu. Tad valdība, vēlēdamās rast izeju, atkal atgriezās pie privātās iniciatīvas: izdeva likumu, kurā kolhozniekiem, kas turēja lopus, paredzēja rindu atvieglinājumu un priekšrocību. Ar speciālu alcinājumu partija griezās arī pie pilsētniekiem, ieteicot audzēt lopus. Šai gadījumā kā vienmēr, tā otrā tika atsvabināti no nodokļa uz vienu gadu. Bankās atvēra kredītus, bet galvenais — kolchoziem un valsts graudu un siena pārvaldēm uzlika par pienākumu šīs saimniecības apgādāt ar lopbarību. Šie noteikumi ieinteresēja padomju pilsoņus. Un tā vēlreiz sociālisma zemē, par kādu sevi dēvē padomija, atļautā privātā iniciatīva pierādīja savu priekšrocību pret sociālistiskās saimniecības metodēm. Rezultāti kļuva redzami jau pēc gada, jo lopu skaits pilsoņu privātajā saimniecībā bija lielāks nekā kolchozos. Tad pēkšņi izrādījās, ka valsts (kolchozi, graudu un siena pārvaldes) nespēj vairs ar barību apmierināt pieaugošo lopu un putnu skaitu.

Govslopu, cūku un putnu īpašnieki nu bija spiesti barību lopiem un putniem iepirkt valsts veikalos par spekulatīvu cenu. Jādomā, ka gaļas, piena un olu cenas kolchozu tirgos stimulēja sadārdzināto lopu un putnu barības iepirkšanu, un tomēr vēl bija izdevīga lopu un putnu īpašniekiem.

Likās, ka padomju valsts varētu būt apmierināta, jo, kā zināms, 1 kg. rudzu maizes valstij izmaksā 8 kapeikas, bet valsts veikalos to pārdod par 1 rubli un 20 kap. kilogramā!!! Kaut gan peļņa bija astronomiska, padomju valdība izziņoja trauksmi. Redzams, ka maizes labības izbarošana lopiem un putniem apdraudējusi padomju saimniecības un valsts pamatus.

Tādēļ kolektīvā vadība, pēc sava aizsunēt aizgājušā vadoņa parauga, ar vienu spalvas vilcienu atkal anulēja pašas atļauto privāto iniciātīvu lopu audzēšanā. Tas izdarīts ar PSRS ministru pad. izdotu rīkojumu par „lopu barības līdzekļu izmantošanu lopu un putnu barībai", kas publicēts Pravdas š. g. 29. jūnija n-rā.

Publicējums pilnīgi neapgaismo šo padomju valdības drastisko un ārkārtējo soli, bet rīkojumā ir panti, kas norāda, ka privātā sektorā lopu un putnu turēšana nav vairs iespējama, jo tajos paredzēti lieli nodokļi, milzīgas obligātās gaļas, piena un olu nodevas par valsts sagādes cenām, kā arī par rīkojuma nepildīšanu — bargi sodi. Citiem vārdiem, privātā lopkopība tiek nožņaugta.

Tā padomju valdība savu mērķi atkal sasniegusi, jo rīkojuma īstais nolūks ir īpašniekus piespiest ieaudzētos lopus pārdot kolchoziem un sovchoziem par valsts cenām. Ka tas arī izdevies, apstiprina pēdējie pad. varas ziņojumi. Nevienā citā valstī, atskaitot komūnistiskās satrapijas, šādas spēlītes nevarētu notikt. No konstatētā jāsecina, ka aplams un melu pilns ir tagadējās kollektīvās vadības apgalvojums arī par dzīves standarta un pārtikas līdzekļu uzlabojumu padomju iedzīvotājiem.

Pēc šī paša rīkojuma kļuvis zināms, ka likvidētā pārtikas kartīšu sistēma aizstāta ar noteikumiem par pārtikas līdzekļu pārdošanas normēšanu vienai personai, jo 3. pants nosaka, ka visām padomju organizācijām un organiem, kam tas pienākās, ciemu padomes un arodbiedrības ieskaitot, jānodibina kontrole par maizes un citu produktu pārdodamo daudzumu vienai personai, šo noteikumu pārkāpējus saucot pie atbildības.

Tā redzam, kā arī kollektīvās vadības virī iet tos pašus sava „lielā" priekšteča Staļina viltus un maldu ceļus, kas pie labklājības mērķa neved un arī nevar novest.

Fas.

JAUNIEŠU IESVĒTE VECLATVIEŠU KOLONIJĀ MANITOBĀ, KANADĀ

Skaldrīte Ārona un Leonards Switzers 30. augustā Toronto salaulāti.

No kr. 1. r.: Audrey Zihrul, māc. F. Ruperts, Kathleen Fair; 2. r.: Wilma Birkhan, Rita Terin, Ernest Birkhan un Nrenda Berkis.

Ainu Kaceņu un Arturu Kārkliņu 22. septembrī salaulāja māc. A. Čops Sv. Andreja baznīcā Toronto. Foto A. Jānītis.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7738, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

LASĪTAJU VĒSTULES

UNIVERSITĀTES GADASVĒTKOS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Atceroties mūsu Alma Māter dibināšanas dienu, dažādos akadēmiskos sarīkojumos runās, priekšlasījumos, referātos mēdz pakavēties pie mūsu augstākās mācības iestādes sasniegumiem šajos 20 gados, kuŗus tai bija lemts pastāvēt. 20 gadi nav garš laika sprīdis — tomēr L. U. šai laikā pilnīgi bija paspējusi izveidoties un nostāties līdzās savām vecākajām māsām Vakareiropā. Pateicoties prezidenta Dr. K. Ulmaņa un nacionālās valdības gādībai, tika izdots likums par valsts aizdevumiem studējošiem, kam tas būtu nepieciešams, — šāda līdzīga likuma nav visā pasaulē, kur kāda valsts būtu tā iestājusies par augstākās izglītības veicināšanu.

Nevar nepieminēt to, ka arī mūsu universitātē gandrīz vai katrā fakultātē darbojās kāds profesors, ko pazina arī ārpus Latvijas robežām, piem., 1. Pasaules karā Vācijas kartīšu sistēmas izkalkulētājs, tautsaimniecības profesors Kārlis Balodis, agrāk Berlīnes universitātes mācības spēks.

Var pieminēt arī labi izveidojušās, tradicijām bagātās mūsu studentu organizācijas, kas pastāv vēl tagad trimdā. Pat vecās Gettingenas universitātes studenti, kādos viņu svētkos, kur bija piedalījušies arī vairāki latvieši, bija izteikušies, ka latvieši esot vislabākie burši Vivat, crescat, floreat Universitas Latviensis!

Mag. iur. E. Lapiņš.

KONCERTIEM UN TEĀTRA IZRĀDĒM JĀSĀKAS LAIKĀ!

Latvijas Amerikā redakcijai:

Šīs sezonas pirmais latviešu koncerts Toronto sākās ar raksturīgo pusstundas novēlošanos, tāpat cikāgiešu viesizrāde. Vai tas ir pareizi?

Vai koncertu rīkotāju acīs „mūžīgie" vēlīnie nācēji ir pārāki par tiem, kas grib ievērot un arī ievēro kārtību? Pēc manām domām apzināts sarīkojuma novēlojums nav nekas vairāk kā necienības izrādīšana pret izpildītāju mākslinieku, kā arī pret koncerta vai teātŗa apmeklētāju, kuŗš ieradies laikā.

Rīkotājiem reizi par visām reizēm būtu jāiegaumē, ka viņi ir atbildīgi par paredzētās kārtības ievērošanu, un tikai tad „cienījamās dāmas un kungi", kuŗi varbūt atnāks, varbūt neatnāks . . .

Arī tas nav nekāds attaisnojums novēlojumam, ja sarīkojumu apmeklēt lūgti kādi kanadiešu viesi. Sarīkojumam jāsākas laikā, neatkarīgi no tā, vai lūgtie viesi ieradušies vai ne. Ar liekulīgi pazemīgu gaidīšanu nonicināsim tikai pašu latviešu mākslu un māksliniekus.

Arī tas nav attaisnojums novēlojumam, ka aktieŗi laikā nav paspējuši nogrimēties. Viņiem jāzina, ka izrādei izziņotā sākuma stunda ir likums, ar kuŗu jārēķinās, — Būtu reiz laiks izbeigt nebīgo nīkšanu, gaidot uz priekškara pacelšanos. Vēlīnie nācēji tad varbūt sapratīs, ka jāierodas laikā, ja grib redzēt un dzirdēt visu programmu.

Jānis Lazdiņš.

JĀMAINA CARE SAIŅU SATURS

Tagad saņemta ziņa, ka CARE saiņa līdzšinējais vērtīgais saturs taisni uz Ziemsvētkiem **draud ievērojami pasliktināties**, cik neticami tikšot aizstāts **ar 5 m rīsa!** Nedomāju, ka satura pasliktināšanā būtu vainojama ASV valdība, kas dod šo pārtiku, bet gan šīs pārtikas sadalītāja, CARE organizācija.

Man bija izdevība pirms 2 gadiem ieskatīties $1.— saiņa saturā. Ājas tutām: tur tiešām galvenokārt figurēja rīsi, kā min. tautu nepieciešamākā barības viela, bet blakus rīsiem arī ēdamā „Cottonseed" (kaņepju sēklu) eļļa! Tur nu būtu visstelidzīgāki jāuzstājas ALAi un citām mūsu organizācijām, iesūtot labi motivētu lūgumu CARE organizācijai neatraut tik nepieciešamās taukvielas (sviestu!) taisni uz Ziemsvētkiem mūsu nabadzīgiem tautiešiem CARE saiņos Vācijā un Austrijā! Acīmredzot rīsu pārpalikums ir daudz lielāks par sviesta pārpalikumu, bet tomēr arī pēdējais ir dažu miljonu tonnu liels!

Bet „gudrie" CARE sadalītāji grib uz izbadējušos Eiropas tautu rēķina rīsa un sviesta krājumu starpību kaut drusku izlīdzināt! Protams, mums nav tiesība skaļi pret to protestēt, bet lūgt un vēlreiz lūgt, mūsu organizācijām tas būtu svēts pienākums mūsu tautiešu labā! Jo vairāk, ka pati CARE org. līdzšinējo saiņa tirgus cenu bija aprēķinājusi uz $8.—, bet tagad tā nesasniegtu i pusi no tās. Rīsi Vācijā maksā apm. 50 Pf., bet tātad apm. 10 reiz vairāk! Nekas nav dzīvē neiespējams, ja pie tā ķeras ar kvēlu un drosmīgu sirdi! Ko šinī gadījumā nevarētu panākt atsevišķas privātpersonas, tas katrā ziņā būtu panākams tādām iespaidīgām organizācijām, kā DV, ALA vai arī lielākām baznīcas organizācijām. Un tūkstošiem mūsu nelaimīgo tautiešu Vācijā un Austrijā ar asarām acīs slavēs mūsu organizācijas, ja uz svētkiem „Amerikas onkulis" dos iespēju izcept garšīgus svētku raušus un bērniem margarina vietā uz maizes varēs uzziest sviestu ar dabiskiem vitaminiem, kādu nav margarīnam.

R. Štūls.

TALKA R. PLŪMES SAIMNIECĪBĀ

Kartupeļu rakšanas talkā nelaika R. Plūmes saimniecībā sestdien bija ieradušies tikai 8 sportisti, bet svētdien varēja saskaitīt jau 34 talciniekus: sportistus, korporāciju biedrus no Toronto un Muskokas un vietējos kaimiņus. Talcinieki aplēsuši, ka, saskaitot novākto vagu garumu, pavisam norakti 30 kilometri kartupeļu. Talcinieki krāsotāji krāsojuši saimniecības ēku gan iekšpusē, gan ārpusē.

Jaunie studenti rāpjas pēc cepures

Hamiltonas Mak Māstera universitātē mācības sākās 18. septembrī, bet pirms tam, kā jau katru gadu, notika tā saucamā tomātu kauja, un uzņemšana universitātes studentu saimē, kas saistīta ar daudz un dažādām izdarībām. Tā šogad notika tā saucamā tomtu kauja, kur apm. 20 pēdu augstam metalla stabam galā uzliek studentu cepuri, kas jaunajiem studentiem jānoņem. Metalla stabs no apakšas līdz augšai notriepts ar darvu un eļļu, un uzkāpšanai stabā nav atļauts lietot nekādus palīglīdzekļus. Cepures noņemšanai dots laiks 10 min., bet pa šo laiku vecie studenti jaunos apmētā ar sapuvušiem tomātiem, Kā aizsarglīdzekļus pret tomātiem jaunie studenti var lietot atkritumu kastu vākus, kā arī paši sviest tomātus pretī. Šogad jaunie studenti cepuri nedabūja nost, tāpēc tie visi šogad staigā cepurēs. 18. septembra vakarā notika tradicionālā pidžamu parāde, kur jaunie studenti, tērpušies pidžamās, dodas uz 2 jūdžu attālo Dundasu. Pa ceļam tiem jādzied un jāizpilda visi veco studentu rīkojumi. Parādes beigās bija deja uz tirgus laukuma.

Šogad Mak Māstera universitātē saradušies studenti gandrīz no visiem kontinentiem, no Anglijas, Skotijas, Vācijas, Rietumindijas un citām pasaules malām.

Mūsu pārstāvji Zviedrijā
pieņem laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus:
DV Stokholmas nodaļa,
Box 220, Stockholm 1
A. Kroders,
Karlsviksgatan 1, 1.,
Stockholm K.
Nauda iemaksājama
postgiro 359973

LĀPA AICINA JAUNOS LATVIEŠUS IESTĀTIES PULCIŅĀ

TLJP Lāpas valdes sēdē 23. septembrī pārrunāja turpmāko darbību un jaunu biedru iesaistīšanas iespējas

Pr-ks T. Kronbergs ziņoja, ka TLB paaugstinājusi telpu īres maksu Lāpas sarīkojumiem. Valde pievienojās pr-ka domām, ka Lāpai turpmāk nebūs pa spēkam izmantot TLB telpas. Mazākiem sarīkojumiem, kā puduŗu sanāksmēm, T. Kronbergs pulciņam atvēlēja savas mājas izbūvēto un mājīgi iekārtoto pagraba telpu, bet plašākiem referātu un tējas vakariem, domājams, varēs izmantot telpas DV namā.

Valde ar nožēlu pieņēma sekretāres Līgas Brikmanes atteikšanos no saviem pienākumiem. Nākošā kandidāte valdes locekļa amatam ir Pārsla Celma, kas arī līdz nākamajai pilnsapulcei pildīs sekretāres uzdevumus.

Pārsla Celma pagatavojusi zīmējumu Lāpas nozīmei, ko pazīstamais zeltlietu veikals Henry Birks Ltd. apņēmies izgatavot sudrabā par $1.30 gabalā. Valde atzina, ka nozīmes nēsāšana būtu vēlama, kāpēc vienojās tās pasūtināt pēc P. Celmas meta. Nozīmes Lāpas biedri varēs saņemt pie valdes locekļiem.

Šinī rudenī valde aktīvi pievērsīsies jaunu biedru iesaistīšanai jaunatnes pulciņā un izsūtīs jauniešiem apkārtrakstu, kuŗā paskaidros Lāpas uzdevumus un darba nozīmi, aicinot jaunos latviešus, kas vēl nav jaunatnes organizācijās iestājušies, iesaistīties organizētajā latviešu jaunatnē un iekļauties latviešu sabiedrībā. Oktobŗa beigās vai novembŗa sākumā paredzēts plašāks sarīkojums jauniem un jau esošiem biedriem ar A. Voitkus priekšlasījumu. Novembŗa mēnesī Lāpa iecerējusi rīkot Tautas atmodas laikmeta atceres vakaru Sv. Andreja baznīcas zālē. Vakarā referēs mācītājs A. Čops, būs arī deklamācijas, solodziesmas un klavieŗu priekšnesumi. Pavasarī domāts sarīkot raibu vakaru, līdzīgu pagājušā gadā rīkotajam Augustdorfas vakaram. Atlikums, ja Augustdorfas ģimnazijas materiālie apstākļi nebūs uzlabojušies, arī šogad paredzēts šai ģimnazijai, pretējā gadījumā kādam citam labdaŗīgam mērķim.

Pretēji jaunatnes kongresā Sidrabenē pieņemtajam lēmumam, ka LNJAK neiesaistīsies LNAK, TLJP Lāpa tomēr centīsies savākt pietiekamu skaitu biedru un biedru velcinātāju, kas savas LNAK nodevas kārtos caur Lāpu. Ja tas izdosies, pēdējā labprāt sūtīs savu pārstāvi LNAK.

PAZIŅOJUMS

TLT augstskola rīko kursus daiļamatniekiem pēc iepriekšējo gadu paraugа. Kursantus lūdz pieteikties šā laikraksta birojā, tel. EM 8-0792, Toronto.

PRIEKŠZĪMĪGU LAUKSAIMNIEKU JUBILEJA

Toronto sv. Jāņa draudzes lauku īpašuma Saulaines pārvaldnieks Pēteris Rudzītis sestdien, 22. septembrī, draugu un piederīgo vidū atskatījās uz 65 mūža un 40 laulībā aizvadītiem gadiem. No sv. Jāņa draudzes jubilāru sveica māc. A. Lūsis, sveicienus nesa arī Saulaines pārvalde un gavilnieka draugi.

Latvijā P. Rudzītis bijis rosīgs un sekmēm bagāts lauksaimnieks un pagastvecākais Jēkabpils apriņķa Slates pagastā, kur sabiedriskajā darbā arvien gājis talkā ar savu darbu un padomu.

Tagad P. Rudzītis jau otru gadu savas lauksaimnieka zināšanas un mīlu lieku lietā Saulainē, pie kam panākumi nav izpalikuši arī šeit. Attēlā jubilārs ar dzīves biedri.

KANADĀ TORONTO

❶ Dailamatnieku savienības pilnsapulcē 21. septembrī uzņēma jaunus biedrus un pārrunāja līdzšinējo un turpmāko darbību.

Savienības pr-ķis H. Mercs ziņoja par dailamatnieku izstādēm Niagarā un Kanadas nacionālajā izstādē, kā arī pateicās visiem, kas tanīs piedalījušies.

Gadskārtējā izstādē Kanadas konsulātā Detroitā, kur katru gadu pārstāvēta kāda Kanadas province, šogad piedalās Ontario apgabals. Kanadas dailamatnieku gilde uzaicinājusi H. Mercu un H. Lapiņu mīnētā izstādē piedalīties ar saviem darbiem.

Dailamatnieku savienība aicināta piedalīties arī starptautiskajā sieviešu izstādē Nujorkā, ko rīko Sieviešu dienu ietvaros no 1. līdz 17. novembrim. Lai ņem vērā piedalīšanos, kā katru gadu, ārto latviešu ev. lut. dāmu komiteja.

Arī šogad Dailamatnieku savienība ar saviem darbiem piedalīsies Sv. Jāņa draudzes Ziemsvētku tirdziņā par labu trūkumcietējiem. Tirdziņš notiks 8. decembrī no plkst. 1—7. Mantas pieteicamas un iesūtāmas L. Lūsei līdz 5. decembrim, bet Toronto dzīvojošie dailamatnieki tās var nodot līdz plkst. 10 8. decembŗa rītā.

1957. gadā paiet 20 gadi kopš pirmās dailamatnieku izstādes, kas notika Latvijā 1937. gadā. Šo notikumu latviešu dailamatnieki brīvajā pasaulē atzīmēs ar savu skati II latviešu dziesmu svētku Kanadā laikā.

Par jauniem biedriem Dailamatnieku savienībā uzņēma kokgriezēju O. Neimaru Toronto, audēju V. Laugi Niagarā un audēju A. Kaņepi Vācijā.

❷ Inženieru kopas locekļi savā pirmajā sanāksmē šinī rudenī pārrunāja Stipendiju fonda dibināšanas jautājumu, pie kam atzina, ka šāds fonds nepieciešams. Fonda pagaidu komisijā ievēlēja A. Arāju, V. Aboliņu un H. Ozolu, kas līdz nākamajai kopas sanāksmei 2. novembrī izstrādās fonda noteikumus. Tanī pašā sanāksmē ievēlēs arī fonda komisiju.

Aicinājumus atbalstīt Stipendiju fondu izsūtīs visiem Ontario provincē dzīvojošiem latviešu inženieriem un tehniķiem, kā arī uzņēmumiem, kas tādus nodarbina. Līdz šim fondam sazīmēts jau $147. Stipendiju paredzēts piešķirt Ontario provincē universitātes inženieru fakultātē vai tehnisku institūtu atticīgā nozarē studējošiem latviešiem. Pirmo stipendiju iecerēts izmaksāt jau ap Ziemsvētkiem.

❸ Mācītājs A. Čops salaulājis Artūru Kārkliņu no Viomingas ASV un Ainu Kaceņu no Toronto.

❹ Mācītājs A. Lūsis kristījis Mārīti Rudīti Zalcmani, Jēņa un Martas meitiņu, un Aiju Māru Imeru Fogeli, Jāņa un Ingridas meitiņu.

❺ Talcinieki Sidrabenē 22. septembrī salaboja iebraucamo ceļu un tiltu. Būvuzņēmējs H. Ozols ar savu traktoru-planētāju nolīdzināja lietus izrautās bedres bērnu nometnes kalnā.

❻ Otrdien, 2. oktobrī, plkst. 8 Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās (ieeja no Lowther Ave. puses) Toronto latviešu baptistu dr. jauniešī rīko pirmo šīgada jaunatnes vakaru, kuŗā Andrejs Arājs referēs par temu — Mazvērtības sajūta un tās pārvarēšana.

❼ Sestdien, 29. sept., plkst. 8 vakarā Latviešu misija rīko Rudens svētkus bērniem. Piedalās Dr. Osvalds Smits. Visi bērni un viņu vecāki laipni lūgti. Sarīkojums notiks Misijas namā, 17 Park Rd., Toronto (pie Bloor apakšzemes stacijas).

Sarīkojumu kalendārs Toronto

5. oktobrī TLB un TLSK balle poļu zālē, 62 Claremont St.
6. oktobrī Amerikas latviešu teātŗa Ceļojošā ansambļa viesizrāde.
14. oktobrī, pl. 3 pp., Toronto baptistu draudzes 5. gada svētki Walmer Road baznīcā.
20. oktobrī Mednieku un makšķernieku sezonas atklāšanas balle.
3. novembrī ALT Nujorkas ansambļa viesizrāde.
9. novembrī TLB TLSK Mārtiņu vakars Columbus zālē.
10. novembrī Latviešu saimniecisko darbinieku apv. gada svētki.
25. novembrī Ziverta Minchhauzena precības TLB drāmatiskā ansambļa uzvedumā.
31. dec TLB — TLSpK Jaungada sagaidīšana Columbus zālē.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

13. okt. DV Hamiltonas nodaļas gada svētki Royal Connaught viesnīcā.
27. okt. Mednieku un makšķernieku balle.
17. nov. Latvijas valsts dibināšanas svētku svinības.
[illegible]
13. oktobrī Niagaras sporta kluba gada svētki ar rudens balli St. Glenview kluba zālē.
10. novembrī Jautrs mārtiņu vakars ar deju un priekšnesumiem, 233 Hickson St.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅŠ, 33 Dalton Rd, tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SAĻNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr., tel. CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9523.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Nelzlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DAUGAVAS VANAGI

DV BALVA KONGRESA LOCEKLIM VALTERAM

Nujorkas Daugavas Vanagu saime pēc vasaras pārtraukuma pulcējās kārtējā mēneša sanāksmē 22. septembrī. Tajā bija ieradies arī V. Hāzners, kas nodeva plkv. V. Januma sveicienus. Hāzners 11 gadus pildīja DV organizācijas sekretāra amatu Vācijā.

Nujorkas apvienības priekšnieks H. Bagātais savā ziņojumā aizrādīja, ka taupības nolūkā likvidēts algota sekretāra amats. DV saime gatavojas pasniegt balvu ASV Kongresa loceklim Valteram, kam lieli nopelni likuma pieņemšanā, kas deva iespēju karavīriem iecelot Amerikā. Balvai izraudzīta prof. L. Liberta glezna.

Draudzīgo pārrunu laikā DV vīru koŗa priekšnieks A. Līdacis pastāstīja par koŗa ceļojumu uz Čikāgas DV dienām un atskaņoja skaņu plates, ko iedzādājis DV vīru koris. Iedziedātas B. Skultes dziesmas: Bagāti nācām (I. Pulciņas-Baumanes solo), Korālis (ar H. Lūses solo), Meitas gula ābolā, Es izkūlu kungu riju, Pasaciņa un Aime gatavojas pasniegt balvu ASV Kongresa loceklim Valteram, kam deva iespēju karavīriem iecelot Amerikā. Balvai izraudzīta prof. L. Liberta glezna.

Nākošajās DV mēneša sanāksmēs paredzēti P. Jēgeres-Freimanes un V. Kalniņa-Kalves priekšlasījumi un prof. L. Liberta gleznošanas demonstrējumi.

PAZIŅOJUMS

Paziņojam tautiešiem un organizācijām, ka esam saņēmuši jaunāko sarakstu par Vācijā aprūpējamiem, kuŗiem nav vēl pieteikušies krusttēvi un kam visvairāk vajadzīga palīdzība. Ja kādam būtu interese atbalstīt sarakstā minētos aprūpējamos, lūdzam tuvākas ziņas pieprasīt P. Ratniekam, 123 Huron St., Toronto.

DV KV Aprūpes komiteja.

Piezīme: LA iepr. numurā ievietotais paziņojums par aprūpējamiem bāreņiem — atsaukts.

Meklē
ARVĪDU
VĪKSNI
(no Madonas),
ARVĪDU
PUŠPURU
UN
VISVALDI HERBERTU
EGLĪTI
(dz. 30. 11. 1923. Liepājā).
Rakstīt: Mr. A. Gailītis, 552 Geneva St., Catharines, Ont., Canada.

NEATKARĪBAS SVĒTE

MŪSU LĪDZSTRĀDNIEKA HUGO ATOM PIRMAJIEM IESPAIDIEM

Viva Meksika! Lai dzīvo Meksika! kliedza viļņojošā laužu jūra. Ribēja bungas un pūtēju orķestris spēlēja nacionālo himnu. Šis bija 15. septembŗa vakars — Meksikas neatkarības dienas priekšvakars. Godbijīgi uzliku roku uz sirds, kā to darīja krāsainie — indiāņi — Meksikas brīvie dēli un meitas. Šovakar visā republikā 30 miljonu lielā tauta pulcējās savos īpatnēju apstādījumu rotātajos laukumos iepretim valdības ēkām, kur no balkoniem tautu uzrunāja prezidents Kortines, gubernātori un pīsētu vai ciemu vecākie.

Šī ir tipiska meksikāņu pilsēta, ap 30.000 iedzīvotāju, saukta Valasv ro
slavenā
kļuvusi
nāka n
Katra
auto an
krāsain
Uz nak
vēl jop
mēti n
ar naci
ar sat
Lauk
cākiem
sas sa
Lai
celtnie
nomal
da lie
sikas
diem,
konfe
šams,
atvie
plašā
Lai
no k
āķu
naba
savu
suve
nom
kā
ASV
daļa
Ma
noļu
den
mel
vēl
rūr
pīt
ka
Ik
pa
zie

KĀ IEGŪT STIPENDIJAS?

ALA's Kultūras birojs aicina ik vienu latviešu organizāciju un katru latvieti sakarā ar Latvijas Universitātes atceres dienu ar savu artavu atbalstīt Stipendiju fondu, iesūtot savus ziedojumus.

Arī šogad varēs izsniegt valrāķas stipendijas latviešu studentiem, kam tādas būs nepieciešamas.

Pleškiršanā būs inž. **A. Jekstes** nodibinātā **„Dzintras"** stipendija $100.- apmērā. Šīs stipendijas saņemšanā priekšroka dodama Kurzemes novadā dzimušajiem.

Stipendiju $325.- apmērā pie ALA's nodibinājis **B. Klints** savas mirušās sievas Edes Klints piemiņai. Šīs stipendijas dāvinātājs vēlējies, lai stipendiju piešķirtu kādam medicīnas studentam — Latvijas pavalstniekam.

Vēl ALA's rīcībā ir studentu korporācijas Letgallijas stipendija, un paredzams, ka ALA varēs piešķirt vēl kādu stipendiju no līdzekļiem, kas jau ziedoti vai arī tiks ziedoti šim mērķim.

Visi, kam stipendijas būtu nepieciešamas un kas tās vēlētos saņemt, aicināti iesniegt lūgumus ALA's Kultūras birojam, adresējot: American Latvian Association, Inc. — 1727 Kenyon Street, N. W., Washington 10, D. C.

Lūgumiem pievienojami dzīves apraksti līdz ar aplieciņājumiem par sekmēm. Lūgumi iesniedzami līdz 1956. gada 3. oktobrim.

les, kādus 800 km. dienvidos no

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

DYNA UPE TAGAD SAUCAS DAUGAVA

Mums trimdā ir daudzi sabiedriski un politiski darbinieki, cits vairāk, cits mazāk darbīgi un sekmīgi. Bet šķiet, mums trimdā ir viens vienīgais latvietis, kas veic kādu klusu, bet loti svarīgu cīņas uzdevumu par Latvijas brīvības lietu. Tas ir A. Lauris Zviedrijā, kas ar magnetofona palīdzību sistēmatiski neklausās un uzņem visus Rīgas radiofona raidījumus. Bez tam, A. Lauris seko visiem Padomju Latvijas preses izdevumiem un izvelk svarīgākās informācijas.

A. Lauris piesūta savu informāciju vienpadsmit latviešu trimdas preses izdevumiem, kur to lasāmā kopsavilkumā. A. Lauris izdod pat savu rotētu informācijas biļetenu Okupētā Latvija, ko saņem interesenti. Viņš savā darbā uzskatāms par „vientuļu vilku", kas mēdz turēties viens pats, un viņš reti saņem kādas organizācijas atbalstu.

Savā biļetenā A. Lauris dažkārt asi kritizē sabiedriskos un kultūras darbiniekus ne visai atzīstamā stilā. Tā jūnija biļetenā Nr. 27 Lauris nosauc pazīstamo publicētu O. Freivaldu par dezinformātoru, kas „nopelnījis vismaz LPSR APP goda rakstu, atklādams okupantiem kādas organizācijas nodarbu, piesūtīt propagandas materiālus uz adresēm, kas ņemtas no „Cīņā" publicētajiem laulības šķiršanas sludinājumiem.

Aplama esot bijusi Laikā „A ievietotā ziņa, ka Rīgas radiofons esot klusējis 29. jūnijā par Padomju Savienības notikumiem. Patiesībā Rīgas radiofons sniedzis garu ziņojumu krievu valodā par Poznaņas sacelšanos. A. Lauris ir neapmierināts ar Andreju Egliti un viņa vadīto Nacionālo fondu, Dr. V. Zīverta draudzēšanos ar sociāldemokratiem un vēl daudz citiem dažādiem.

Bet neraugoties uz visu, A. Lauŗa darbs pelna atzinību. Kongresa bibliotēka Vašingtonā savos mēnešīgos izdevumos "East European Accessions List" atzīmē, kā A. Lauris noklausītos radiofona ziņu sniedzējus, tā arī viņa biļetēnu Okupētā Latvija, kas sniedzot svarīgu informācijas saturu.

Okupētā Latvija ziņo, ka zviedru lielie laikraksti Svenska Dagbladet un Stockholm Tidningen pēc pēdējā kosmuši pēc zviedru kara flotes apmeklējuma Rīgā famozos ziņojumos no TT ziņu aģentūras, piem., par to upe tagad saucas Daugava, kāds „ceļš" padomju karaspēkam bijis sagatavots pret latviešu tautu!

Satu

NERĀLKONSULS
R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
LIS TOMSONS
RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
VICTORIA AVE, APT. 16

Apdrošināšana
4 labākajās sabiedrībās
ALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
Rathnally Ave, Toronto

ASITAJU
vēstules

ERSITĀTES GADASVĒTKOS

tvijas Amerikā redakcijai:

eroties mūsu Alma Māter di-
as dienu, dažādos akadē-
os sarīkojumos runās, priekš-
mos, referātos mēdz pakavē-
pie mūsu augstākās mācības
es sasniegumiem šajos 20 ga-
urus tai bija lemts pastāvēt.
adi nav garš laika sprīdis —
r LU. Šai laikā pilnīgi bija
jusi izveidoties un nostāties
s savām vecākajām māsām
reiropā. Pateicoties prezi-
Dr. K. Ulmaņa un nacionālās
bas gādībai, tika izdots likums
valsts aizdevumiem studējo-
kam tas būtu nepieciešams,
āda līdzīga likuma nav visā
ulē, kur kāda valsts būtu tā
jusies par augstākās izglītības
nāšanu.
var nepieminēt to, ka arī
universitātē gandrīz vai kat-
akultātē darbojās kāds profe-
ko pazina arī ārpus Latvijas
zām, piem., 1. Pasaules kara
jas kartīšu sistēmas izkalku-
s, tautsaimniecības profesors
lis Balodis, agrāk Berlīnes uni-
itātes mācības spēks.
ar pieminēt arī labi izveidoju-
tradicijām bagātās mūsu stu-
u organizācijas, kas pastāv vēl
d trimdā. Pat vecās Gettinge-
universitātes studenti, kādos
svētkos, kur bija piedalījušies
vairāki latvieši, bija izteikušies,
latvieši esot vislabākie burši
at; crescat, floreat Univer-
s Latviensis!

Mag. iur. E. Lapiņš.

KONCERTIEM UN TEĀTRA
IZRĀDĒM JĀSĀKAS LAIKĀ!

Latvijas Amerikā redakcijai:

Šīs sezonas pirmais latviešu kon-
ts Toronto sākās ar raksturīgo
stundas novēlošanos, tāpat ci-
riešu viesizrāde. Vai tas ir pa-
zi?

Vai koncertu rīkotāju acīs „mū-
ie" vēlīnie nāceji ir pārāki par
m, kas grib ievērot un arī ievēro
rtību? Pēc manām domām ap-
āts sarīkojuma novēlojums nav
kas vairāk kā necienības izrā-
ana pret izpildītāju mākslinieku,
arī pret koncerta vai teātra ap-
kļētāju, kuŗš ieradies laikā.
tkotājiem reizi par visām rei-
tu jāiegaumē, ka viņi ir at-
dīgi par paredzētās kārtības ie-
rošanu, un tikai tad „cienījamās
mas un kungi", kuŗi varbūt at-
āks, varbūt neatnāks . . .
Arī tas nav nekāds attaisnojums
ovēlojumam, ja sarīkojumu ap-
eklēt lūgti kādi kanadiešu viesi.
arīkojumam jāsākas laikā, neat-
arīgi no tā, vai lūgtie viesi iera-
šies vai ne. Ar liekuļīgi paze-
ību gaidīšanu noniecināsim tikai
ašu latviešu mākslu un māksliniе-
tus.
Arī tas nav attaisnojums novēlo-
mam, ka aktieri laikā nav paspē-
uši nogrimēties. Viņiem jāzina, ka
zrādei izziņotā sākuma stunda ir
ārums, ar kuru jārēķinās. — Būtu
ejš laiks izbeigt riebīgo nīkšanu,
aidot uz priekšķara pacelšanos.
Vēlīnie nāceji tad varbūt sapratīs,
ka jāierodas laikā, ja grib redzēt
un dzirdēt visu programmu.

Jānis Lazdiņš.

LATVIEŠU ĀRSTI
TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅŠ, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7208.

Dr. SILVIJA UZĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St., tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr., tel. CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

titos manuskriptus saīsināt.
zglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpa-

n parakstītajos rakstos izteiktās do-
viedoklim.

NEATKARĪBAS SVĒTKI MEKSIKĀ

MŪSU LIDZSTRĀDNIEKA HUGO ATOMA RAKSTS PAR VIŅA PIRMAJIEM IESPAIDIEM MEKSIKĀ

Viva Meksika! Lai dzīvo Meksika! kliedza viļņojošā laužu jūra. Rībēja bungas un pūtēju orķestris spēlēja nacionālo himnu. Šis bija 15. septembŗa vakars — Meksikas neatkarības dienas priekšvakars. Godbijīgi uzliku roku uz sirds, kā to darīja krāsainie — indiāņi — Meksikas brīvie dēli un meitas. Šovakar visā republikā 30 miljonu lielā tauta pulcējās savos īpatnēju apstādījumu rotātajos laukumos iepretim valdības ēkām, kur no balkoniem tautu uzrunāja prezidents Kortines, gubernātori un pilsētu vai ciemu vecākie.

Šī ir tipiska meksikāņu pilsēta, ap 30.000 iedzīvotāju, saukta Valladolid. Tā atrodas 1.800 pēdu augstumā, ASV robežas, caur kuŗu aizlokas slavenā Panamerikas šoseja, kas kļuvusi grumbulaināka un bedraināka nekā pirms divi gadiem.

Katra nama priekšā, uz katra auto antenas plīvoja Meksikas trīskrāsainās zaļbaltsarkanās krāsas. Uz nabadzīgo namu sienām, kas vēl joprojām ir pārsvarā, bija uzlīmēti no papīra darināti karodziņi ar nacionālo emblēmu vidū — ērgli ar satvertu odzi knābī un nagos.

Laukuma malā bērniem un vecākiem cilvēkiem izdalīja bezmaksas saldējumu.

Lai gan pilsētas manāma liela celtniecības rosība, Meksikas valsts nomalēs, ciematos un laukos valda liela nabadzība. Runājot ar Meksikas prezidenta R. Kortines vārdiem, kuŗus viņš teica Panamas konferencē š. g. 22. jūlijā, nepieciešams, lai zinātniskie sasniegumi, atvieglinājumi cilvēkam, sasniegtu plašākas laužu masas.

Lai gan republikas iedzīvotāji, no kuŗiem 75% ir 13 dažādu indiāņu cilšu pēcteču mistrojums, ir nabadzīgi, toties viņi ir lepni uz savu grūti izcīnīto neatkarību un suverēnitāti. Meksikas indiāņi nav nometināti speciālās rezervācijās, kā tas pa lielākai daļai redzams ASV, jo šeit viņu ir tautas lielākā daļa.

Ar nožēlu jāsaka, ka arī Meksikā manāms pretamerikāniskais noskaņojums, it sevišķi jaunatnes, studentu aprindās. Izskaidrojums meklējams tanī apstākļī, ka viņi vēlas būt neatkarīgi. Pašreiz visā rūpniecībā ieguldīti amerikāņu kapitāli, bez kuŗiem, protams, Meksika tik tālu nebūtu tikusi.

Meksika ir demokratiska republika. Bet pašā galvaspilsētā sastopami visādu nokrāsu politiskie virzieni

H. Atoms, pēc demobilizācijas no ASV armijas, studiju nolūkos apmeties uz dzīvi Meksikā un turpmāk mūsu lasītājiem laiku pa laikam sniegs ziņas par šo latīņu Amerikas stranji plaukošo kultūras centru.

Runājot par republikas galvaspilsētu — Meksiku, jāpiezīmē, ka tā kļuvusi par pasaules mēroga lielpilsētu ar 4 milj iedzīvotāju. Pilsēta ir krāšņa, visur zied puķes, apkopti laukumi un plaši parki, kur simtiem dārznieku ik rītus apkopj, aplaista sarkanās, baltās un dzeltenās rozes, kas stiepjas kilometriem tālu cauri visai pilsētai pa Reformas un citiem bulvāriem. Ielas ir ļoti tīras. Pret baltajiem mākoņiem slienas ultramoderni debesskrāpji, un pilsētas robežās tiek celti simtiem dzīvojamo savrupnamu pēc tīri pasakainiem arhitektu metiem. Liekas, ka šī pilsēta, būdama 3000 pēdu virs jūras līmeņa ,cenšas atdarināt Savienotās Valstis.

Drūzmainajās ielās ir arī daudz Eiropas automobiļu, vācu ražojumi, bet pārsvarā tomēr amerikāņu modeļi.

Kultūrālā dzīve arī nestāv uz vietas. Galvaspilsētā darbojās nacionālā opera, seši teātri un gandrīz ik vakarus notiek koncerti ar pasaules slavenību piedalīšanos. Arī krievi „iekaroju ši" Meksiku.

Septembŗa sākumā šeit notika 20. starptautiskais ģeologu kongress ar vairāk kā 3.500 delegātu piedalīšanos no 100 valstīm. Padomju Savienība reprezentējās ar 70 zinātniekiem, kuŗi kopā ar citiem paguva labi izpētīt Meksikas zemes slāņu bagātības 32 izbraucienos pa visu republiku. Kongresa sēdes notika skaistajā universitātes pilsētā (20 km. no galvaspilsētas, kur pagājušā gadā studēja 32.000 studentu.).

Meksikas galvaspilsēta tiešām ir sirmās acteku kultūras sēdeklis. Visur manāma tieksme šo kultūru atdarināt un no tās smelties spēku. Kā zināms, spāņu iekarotāji pēc pirmās neveiksmes iekarot acteku sēdekli, atgriežoties otrreiz ar papildspēkiem, iekaroja pilsētu ar tās daudzajiem templiem, kas bija uzcelti uz salas, visu sagrāva, aizbēra daudzos kanālus, nolīdzināja templus, bet tagad arheiologi atraduši templu pamatus un daudzas citas vēsturiskas vietas. Tiešām neiedomājami, cik barbariski spāņi šeit rīkojušies, tādēļ var saprast to entuziasmu, ar kādu meksikāņi svin ēja savu neatkarības dienu.

Meksikas 135. neatkarības gada diena izskanēja ar svinīgām parādēm, gājieniem uz varoņu svētnīcām, runām un lēs un kapličās pat pārspējot amerikāņu 4.jūlija svinēšanu. Tauta apzinās savu vietu pasaules brīvo valstu saimē . . .

Meksikā, 19. septembrī.

Hugo Atoms.

KĀ IEGŪT STIPENDIJAS?

ALA's Kultūras birojs aicina ik vienu latviešu organizāciju un katru latvieti sakarā ar Latvijas Universitātes atceres dienu ar savu artavu atbalstīt Stipendiju fondu, iesūtot savus ziedojumus.

Arī šogad varēs izsniegt vairākas stipendijas latviešu studentiem, kam tādas būs nepieciešamas.

Piešķiršanā būs inž. A. Jekstes nodibinātā **„Dzintras"** stipendija $100.- apmērā. Šīs stipendijas saņemšanā priekšroka dodama Kursas novadā dzimušajiem.

Stipendiju $325.- apmērā pie ALA's nodibinājis **B. Klints** savas mirušās sievas Edes Klints piemiņai. Šīs stipendijas dāvinātājs vēlējies, lai stipendiju piešķirtu kādam medicīnas studentam — Latvijas pavalstniekam.

Vēl ALA's rīcībā ir studentu korporācijas Letgallijas stipendija, un paredzams, ka ALA varēs piešķirt vēl kādu stipendiju no līdzekļiem, kas jau ziedoti vai arī tiks ziedoti šim mērķim.

Visi, kam stipendijas būtu nepieciešamas un kas tās vēlētos saņemt, aicināti iesniegt lūgumus ALA's Kultūras birojam, adresējot: American Latvian Association, Inc. — 1727 Kenyon Street, N. W., Washington 10, D. C.

Lūgumiem pievienojami dzīves apraksti līdz ar apliecinājumiem par sekmēm. Lūgumi iesniedzami līdz 1956. gada 3. oktobrim.

Ies, kādus 800 km. dienvidos no

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

DYNA UPE TAGAD SAUCAS DAUGAVA

Mums trimdā ir daudzi sabiedriski un politiski darbinieki, cits vairāk, cits mazāk darbīgi un sekmīgi. Bet šķiet, mums trimdā ir viens vienīgais latvietis, kas veic kādu klusu, bet ļoti svarīgu cīņas uzdevumu par Latvijas brīvības lietu. Tas ir A. Lauris Zviedrijā, kas ar magnetofona palīdzību sistēmatiski noklausās un uzņem visus Rīgas radiofona raidījumus. Bez tam, A. Lauris seko visiem Padomju Latvijas preses izdevumiem un izvelk svarīgākās informācijas.

A. Lauris piesūta savu informāciju vienpadsmit latviešu trimdas preses izdevumiem, kur to lasām kopsavilkumā. A. Lauris izdod pats savu rotētu informācijas biļetenu Okupētā Latvija, ko saņem interesenti. Viņš savā darbā uzskatāms par „vientuļu vilku", kas mēdz turēties viens pats, un viņš reti saņem kādas organizācijas atbalstu.

Savā biļetenā A. Lauris dažkārt asi kritizē sabiedriskos un kultūras darbiniekus ne visai atzīstamā stilā. Tā jūnija biļetenā Nr. 27 A. Lauris nosauc pazīstamo publicistu O. Freivaldu par dezinformātoru, kas „nopelnījis vismaz LPSR APP goda rakstu, atklādams okupantiem kādas organizācijas nodomu, piesūtīt propagandas materiālus uz adresēm, kas ņemtas no „Cīņā" publicētajiem laulības šķiršanas sludinājumiem.

Aplama esot bijusi Laikā „AB" ievietotā ziņa, ka Rīgas radiofons esot klusējis 29. jūnijā par Poznaņas notikumiem. Patiesībā Rīgas radiofons sniedzis garu ziņojumu krievu valdoā par Poznaņas sacelšanos. A. Lauris ir neapmierināts ar Andreju Egļīti un viņa vadīto Nacionālo fondu, Dr. V. Māsēna draudzēšanos ar sociāldemokratiem un vēl daudz citiem darbiniekiem.

Bet neraugoties uz visu, A. Lauŗa darbs pelna atzinību. Kongresa bibliotēka Vašingtonā savos mēneša izdevumos "East European Associations List" atzīmē, kā A. Lauŗa noklausītos radiofona ziņu sniegumus, tā arī viņa biļetēnu Okupētā Latvija, kas sniedzot svarīgu ziņu saturu.

Okupētā Latvija ziņo, ka zviedru lielie laikraksti Svenska Dagbladet un Stockholm Tidningen pārņēmuši pēc zviedru kara flotes apciemojuma Rīgā famozos ziņojumus no TT ziņu aģentūras, piem., „Dvina upe tagad saucas Daugava." Lūk, kāds „cēls" padomju varas žests pret latviešu tautu!

Saturns.

„DZIEDĀDAMA, DANCODAMA, ES DABŪJU ARĀJIŅU . . ."

Kanadā plaši pazīstamā un iecienītā deju kopa Dīždancis 6. un 7. oktobrī viesosies Bostonā un Vilimantikā. Dīždancis demonstrēs tautas deju dziesmu un mūzikas pavadījumā, piedaloties sieviešu kvartetam, jaunajai pianistei A. Grigalei un solistam A. Vītolam.

IEVADĪTA RUDENS SEZONA

Rudens sezonu Bostonā ievadīja Amerikas latviešu tautiskās saviesības Bostonā 38 gadu svētku sarīkojums latviešu namā. Nelielajam klausītāju pulkam savienības priekšsēdis mag. iur. Aleksandrs Cīrulis atgādināja, ka ALTS dibināta tanī pašā laikā, kad dibinājās neatkarīgā Latvijas valsts, un tās uzdevumi kā toreiz, tā vēl tagad ir Latvijas brīvība un latviešu kultūra, bet sabiedriskā darbā tomēr arvien vairāk iezogas pagurums un vienaldzība, kas visiem spēkiem jāpārvar.

Svētku runu teica ALAs vicepriekšsēdis Alfrēds Bērziņš. Viņš drošināja, ka sabiedriskās dzīves apgurums ir vispārējs, bet pārejošs. Pievēršoties Latvijas atgūšanas cīņas problēmām, runātājs aizrādīja, ka rietumu koeksistence ar komūnisma valstīm ir pasliktinājusi trimdinieku cerības uz drīzu Latvijas atbrīvošanu, bet rūgti maldās tie, kas saka, ka mēs paši neko vairs nespējam darīt Latvijas labad. Koeksistencē vistālāk gājušas rietumu protestantu, sevišķi luterāņu baznīca. Viena baznīcas delegācija pēc otras sacenšas braukšanā uz padomiju, kas aplieciņa kristīgo solidaritāti ar komūnistu varas ieceltām padomju baznīcas amata personām. Komūnistu iecelta „arhibīskapa" Gustava Tursa un igauņu „bīskapa" Kivita Amerikas braucieni rezultātā tagad okupētās Latvijas un Igaunijas luterāņu baznīcas lūgušas Luterāņu pasaules apvienību uzņemt tās par apvienības pilntiesīgām locekļēm. Ja tas notiks, tad būs ne tikai apdraudēts archibīskapa prof. T. Grīnberga un trimdas luterāņu baznīcas stāvoklis Luerāņu pasaules apvienībā, bet būs sperts pirmais solis komūnisma institūcijas atzīšanai, kam var sekot politiska atzīšana. Referents aicināja latviešu trimdas luterāņu draudzes darīt vairāk, lai Tursa un Kivita gājiens neizdotos.

Politiskā laukā A. Bērziņš par svarīgāko panākumu atzīmēja ALA's nozīmi. Uz ALA's lūgumu deputāts 100 cilvēku, patkami pavadot rudenīgo dienu skaistajā parkā. Tanī pašā dienā arī Čikāgas latviešu jaunieši kopā ar Milvoku jaunākiem izbrauca pie skaistā ezera

Veikli izmanto izdevību . . .

Lai ieinteresētu jaunatni par tagad Rietumvācijā nepopulāro „Adenauera armiju" un pamudinātu zēnus iestātīties kara skolās, Bundesvēra virsnieki ģimnazijās un citās mācību iestādēs rīko priekšlasījumus par virsnieku karjēras nozīmību un labajām izredzēm. Nobeidzot savu priekšlasījumu kādā Minchenes ģimnazijā, virsnieks jautājis: „Jaunie draugi, vai es jūsu labā vēl varu ko vairāk darīt?" — „Jā!" atskanējis daudzbalsīgs ģimnazistu brēciens. „Ņemiet lūdzu tūliņ sev līdzi mūsu matēmatikas skolotāju!"

Savienotās VALSTĪS

NJUJORKA

❶ Njujorkas latviešu organizāciju padomes sēdē 19. septembrī Baltijas brīvības namā pr.dis prof. P. Stars ziņoja par Dziesmu svētku sagatavošanas darbiem: telpas norīrētas, nošu izgatavošana turpinās, pieteicās jauni kori. Plašākas pārrunas izcēlās latviešu nama jautājumā. Ziedojumu vākšana nama fondam līdz šim nav devusi apmierinošus rezultātus. Tika izteiktas domas, ka vispirms jāizrauga objekts un tad jāgriežas pie Njujorkas latviešiem ar aicinājumu ziedot. Nama fonda pr-dis R. Turks atteicās no amata, bet jaunu pr-di neizdevās izraudzīt, kādēļ šo jautājumu atlika uz nākošo sēdi.

ČIKAGA

❶ Čikāgas latviešu studentu kopa pulcējās savā gadskārtējā sapulcē Hull House telpās, pārrunājot pagājušā gada darbību un nospraužot galvenās vadlīnijas nākošajam darbības gadam. Par kopas pr-ku ievēlēja Andri Biti, Valdi Aivaru Osi, Edvīnu Tumsu, Rūtu Kupci un Daci Kicu. Revīzijas komisijā: Zigurdu Mednieku, Valdi Vītoliņu un Jāni Veitmani. Sarīkojumu rīcības komisijā: Antonu Švarcu, Daci Šmidcheni un Innu Priedi.

❷ Bij. Nacionālās operas dziedonim — basam M. Ozeram ģimene palielinājusies ar dūšīgu dēlu.

❸ ALA's valdes pr- v. Ed. Gallens 16. sept. Illinoisas latviešu palīdzības b-bas kārtējā mēneša sapulcē runāja par ALA's 5. kongresu ,kas notika Indianāpolē.

❹ Jāņa draudzes rudens izbraukumā uz Šillera parku piedalījās apm. 100 cilvēku, patīkami pavadot rudenīgo dienu skaistajā parkā. Tanī pašā dienā arī Čikāgas latviešu jaunieši kopā ar Milvoku jaunākiem izbrauca pie skaistā ezera

GRAND RAPIDI (MICH.)

❶ Grand Rapidu latviešu biedrības teātŗa kopa sākusi sagatavot J. Jaunsudrabiņa 3 cēlienu komēdiju „Jo pliks, jo traks" rež. N. Šubina vadībā.

❷ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes bērnu vasaras nometne pēc visu rēķinu noslēgšanas devusi atlikumu $230,22. Šis atlikums, kā to paskaidro draudzes pr. v. A. Valdmanis, radies ne tikai pateicoties bērnu vecāku iemaksām par uzturēšanos nometnē, bet draudzes palīgorganizāciju un atsevišķu labvēļu atbalstam, kas augsti vērtē bērnu vasaras nometnes nozīmi un vajadzību. Atzīmējami divi ievērojami ziedojumi nometnes vajadzībām — cand. theol. Veras Fricsones un zēlsirdīgās māsas Annas Šulces, kuŗas ziedojušas katra pa 30 dolariem. Ievērojams atbalsts bērnu ēdināšanā iegūts ar tā saucamo „valsts pārtiku", kad par 9 dol. un 76 centiem saņemts 96 mārciņas sviesta. 76 kārbas gaļas, 36 mārciņas cūku tauku, siers, rīsi, pupiņas u.t.t. Draudze nometni rīkoja jau trešo gadu pēc kārtas, un tās dalībnieku skaits audzis gadu no gada. Šovasar nometnē bija 96 dalībnieki.

❸ Bij. Latvijas universitātes Auces virsmežniecības vadītājs Kārlis Taube iepircis ģimenes māju un pārgājis tajā uz dzīvi.

❹ Vienības draudzes Plaujas svētku dievkalpojumu 7. oktobrī ar dziesmām kuplinās dziedone E. Reinvalde no Kalamazū. Pēc tam sekos bazārs baznīcas apakšējā zālē.

V. Z.

❺ Daugavas Vanagu apvienība Grand Rapidos bija noorganizējusi šaušanas sacīkstes ar mazkalibra ložu bisēm apvienības biedriem. Šaušana tika izdarīta no trīs stāvokļiem — stāvus, no ceļa un gulus, šaujot no katra stāvokļa 5 patronas. Labākos rezultātus sasniedza un līdz ar to 1. vietu ieguva Gatis Avotiņš ar 93 p. Viņam bija arī augstākais punktu skaits šaujot stāvus. 2. vietā Arturs Bērziņš ar 90 punktiem, un labākais sasniegums šaujot gulus no rokas. 3. vietā Elmārs Kalnraups ar 87 punktiem un izcilākais sniegums šaujot no ceļa. 4. vietā Gunārs Rudzītis. Sacensībās piedalījās 13 šāvēji, un tās vadīja A. Bērziņš. Noslēgumā balvas, kuŗas bija dāvājuši vietējie latviešu tirgotāji, izdalīja apvienības priekšnieks A. Dāvidsons.

❻ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes dāmu komiteja vāca ar sarakstiem ziedojumus Padomijas vergu darbu nometnēs novietotiem latviešiem, kā arī trūkumā nonākušajiem tautiešiem Vācijā un palīdzības darbam uz vietas. Pavisam saziedoti 367 dolari, un no šīs summas pagaidām 200 dol. nosūtīti augšminētam mērķim, bet pārējā summa atstāta vietējo tautiešu atbalstam.

❼ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzē prāv. J. Ozols kristījis Pēteri Avotu-Avotiņu Dienviddakotā, bet Grand Rapidos Ritu Rudzīti, Anitu Krampu un Ritu Didrichsoni.

❽ Vienības draudzes apakšējā zālē (Dennis ielā 60 S.E.), 27. sept. Kent apriņķa tuberkulozes apkarošanas biedrība rādīs gaismas bildes par tuberkulozes izplatīšanos, apkarošanu un ārstēšanu. Ieeja brīva, sākums plkst. 7,30 vakarā. Būs iespēja izdarīt arī rentgena uzņēmumus. Laipni aicināti visi latvieši.

V.Z.

RADARZĪMĒJUMI MĒTĀJAS UZ PLAUKTIEM

Maskavas spiega A. Ēriksona prāva Stokholmas tiesā

BAILĪGIE KRIEVI!

1952. gada pirmajos mēnešos G. uz norunāto satikšanos vairs neieradās, un vispār krievu aktīvitāte šajā laikā tikpat kā izbeidzās.

„Tas, acīmredzot, sakarā ar dažu spiegošanas lietu atklāšanu, kur bija iejaukti krievi," Ēriksons paskaidrojis tiesas izmeklētājam.

1953. gada skumā Ēriksons krieviem nodevis ziņas par dažām emigrantu organizācijām, par šo organizāciju locekļiem un emigrantu laikrakstiem. Reiz jūnijā G. pēkšņi jautāja:

„Kādus darbus jūs strādājat L. M. Ēriksona fabrikā? Vai jūs tiekat klāt pie dažiem interesantiem zīmējumiem?"

„Mans darbs nav necik interesants. Strādāju pie traucējumu konstatēšanas aparātiem."

„Man ir vajadzīga kāda jau gatava konstrukcija vai tās zīmējumi," G. teica. „Starp citu, vai jums ir foto aparāts?"

„Ir, bet tas neder fotografēšanai tuvumā."

„Te būs 100 kronu. Satiksimies nākošā reizē pie ugunsdzēsēju stacijas Bekvēgenā. Pie autobusa pieturas vietām esam jau diezgan tikušies."

VAJADZĪGAS ZVIEDRIJAS PASES

Pēc mēneša G. saņēma vienu pusgatavu konstrukciju un vienu filmu ar kādas L. M. Ēriksona fabrikas darbinieku apmācības grāmatas pārfotografējumiem. Par naudu, ko Ēriksons saņēma no G., viņš izrakstīja kviti ar parakstu — Rūdolfs.

Ēriksons ar G. satikās bieži. Spiegs nodeva zīmējumus un sniedza ziņas par kādu Zviedrijā pazīstamu trimdas sievieti. Reiz novembrī, tiekoties pie Augstās dziesmas baznīcas, G. sacīja:

„Jūsu zīmējumu foto nav gluži skaidri. Bet tagad sagādājiet divas zviedru pases, bet nekavējaties. Vienu uz jūsu un otru uz jūsu dēla vārda."

Ēriksons sev pasi dabūja, bet ne savam dēlam. Tā vietā viņš paņēma līdz visus formulārus, kādi jāizpilda, iesniedzot lūgumu pēc pases.

Bet G. uz šo decembŗa mēnesī nolikto satikšanos neieradās. Tikai nākošā gada februārī abi atkal satikās pie kāda kinoteātŗa Stokholmas dienvidos. Krievs bija ļoti apmierināts, un pēc viena mēneša nāca ar jaunu priekšlikumu:

„Jums Stokholmas šērās jānopērk uz sava vārda mājiņa. Bet ar jūsu paša līdzekļiem. Un tur jāierīko īsviļņu raidītājs."

Kad Ēriksons atzinās, ka šo uzdevumu viņš nespēj veikt, G. tūdaļ bija cits priekšlikums:

„Izīrējiet jūsu mājiņā vienu istabu kādam no jūsu draugiem."

„To es nevaru. Esmu saņēmis būvniecības atbalstu un nedrīkstu nevienam nekā tālāk īrēt."

„Nē, es saprotu," G. atteica. „Bet šim draugam nemaz tur nav jādzīvo. Tikai šad un tad viņš atnāks apskatīt, kā darbojas aparāts."

„Bet kā ar tiem aparātiem ir?"

„Mums ir pavisam modernas lietiņas. Raidītāji nav pārāk jieli. Bet tas arī nav tik steidzami. Tikai kara gadījumā būtu vajadzīgs, lai raidītāji ir jau kārtībā. Vai jums par radio un telegrafa lietām nav intereses? Bet tad varbūt jūsu dēls par to interesējas? Tad varat viņu nelegāli nosūtīt uz Padomju Savienību, lai viņu tur apmācītu."

Kad Ēriksons šos G. priekšlikumus nepieņēma, tas par to ļoti brīnījās un teica:

„Vai jums ir zināma kāda vecāka persona, kam launi materiālie apstākļi un kas gribētu īrēt vienu istabu?"

„MĒS SAPROTAM LABI"

1954. gada 9. aprīlī Ēriksons ar satikās Sēdertēljes ceļa kājnieku tunelī.

„Es braucu no Stokholmas prom," G. teica. „Jums tagad būs jauns kontakta cilvēks. Katra mēneša 15-tā jums būs jāsatiekas pie Telluskino, un visas paroles būs zviedru valodā. Vai jums ir daži sērkociņi?" tā viņš jautās, un jums jāatbild: „Nē, nav!" Tad viņš prasīs: „Kur ir Bekvēgena 15-tais nams?" Un jums tas būs jāparāda. Un tad jūs abi sāksiet savu promenādi."

Jaunais kontakta vīrs bija Pēteris Mirošņikovs, ierēdnis krievu tirdzniecības pārstāvniecībā Stokholmā. Spiega un viņa krievu kontakta vīra pirmā satikšanās notika 15. maijā. Un Ēriksons nodeva dažus aroda žurnālus, piem., „Metallstrādnieks", „Kontakts" vai „LM-rēvija". Par vienu inženiera zīmējumu krievs samaksāja 300 kronas.

20. augustā Mirošņikovs pamanīja Ēriksona rokās kādu vakara laikraksta izgriezumu, kur bija rakstīts, ka L. M. Ēriksona fabrika ražos elektrona caurules.

„Jums jāsagādā zīmējumi. Mēs saprotam labi?"

Šoreiz Ēriksonam vairāk nekā nebija ko nodot, kā L. M. Ēriksona fabrikas dvīņu uzņēmuma adresi, kas ražoja minētās caurules.

„PĒTIET TĀLĀK!"

1. oktobrī Ēriksons ziņo, ka 27-tajā nodaļā strādnieku grupa strādā pie radarinstrumentu ražošanas.

„Kādas daļas tie ražo?" krievs jautāja.

„Caurules," Ēriksons atteica.

„Kur tiek ražotas elektriskās sastāvdaļas? Uzziniet to. Alciniet attiecīgos laudis uz restorāniem, izmaksājiet bagātīgi. Bet nāciet ar ziņām par radarinstrumentu ražošanu. Izziniet visu, kas attiecas uz šo instrumentu ražošanu."

Tā paša mēneša beigās Ēriksons ziņo, ka viņam nekas nav izdevies.

„Pētiet tālāk!" krievs pavēlēja. „Vai jums nav vajadzīga Leica kamera foto uzņēmumiem jūsu darba vietā? Tas attiecas uz zīmējumiem. Vai tos nevarat pa sestdienu un svētdienu dabūt līdzi uz mājām? Bet tas ir bīstami. Jums jāizmēģina jauna sistēma."

„Ja izdodas," krievs turpināja, „ejiet uz Gētakino Gētgatanā, paņemiet sarkanu zīmuli un pasvītrojiet izkārtnes ielogu. Tas jāizdara pirms plkst. 15-iem. Kad to redzēšu, tad zināšu, ka jums zīmējumi ir un tad satikšimies kungu tualetes telpās Slisenā plkst. 17-os. Neviena vārda neizrunājot, jūs man iedosit zīmējumus. Svētdienā saņemsiet tos atpakaļ."

Tiesas sēdē prokurors konstatēja, cik nevērīga L. M. Ēriksona fabrikā bijusi kontrole.

NOLAIDĪBA L. M. ĒRIKSONA FABRIKĀ

Vairākas nedēļas Ēriksons redzējis uz plauktiem noliktus vākus ar radarražojumu zīmējumiem, tieši viņa ēvelmašīnas tuvumā. Šie zīmējumi tur palikā arī pēc darba stundām un svētdienās vai svētku dienās visu laiku.

Arī 30. oktobrī šie vāki bija turpat. Tā bija sestdiena. Pēc darba beigām Ēriksons iegāja pārģērbšanās telpā un paņēma portfeli, kur ielika divus vākus un aizgāja. Iedams cauri fabrikas vārtiem, viņš vākus pabāza zem sava uzvalka žaketes, tad paņēma savu velosipedu un brauca uz Gētakino un pavilka norunāto sarkano svītru. Tad brauca mājās, pārģērbās un devās uz Slisenu ar zīmējumiem portfelī.

Mirošņikovs norunātā laikā jau bija kungu tualetē. Ēriksons izņēma zīmējumus un tos nodeva krievam tā sauc. Dzeltenā ejā. Krievs sabāza vākus savā portfelī un atvadoties sacīja:

„Mēs redzēsimies svētdien, plkst. 12-os."

Turpinājumā: 500 par „apgrūtinājumu"!

CEĻA VARDI

Cik gan laimīgi būtu cilvēki, ja tie par citu dzīvi un izdarībām rūpētos tik pat maz, cik maz tie rūpējas par savējām.

H. Karosa

*

Uzticība ir dārgums, kuŗu jālemanto, pirms vēl pēc tās rodas vajadzība.

G. Hauptmanis

*

Kad mēs domājam labas domas, mēs tādas saņemam arī pretī. Bet kad no mums nāk jaunums, mēs ar jaunumu arī sastopamies. Jo viss, ko mēs darām, atrod līdzīgu atbildi.

Sv. Francis.

Māju īpašnieki, ja jums vajadzīga nauda uzņēmumam vai personiskām vajadzībām, lūdzu griezties pie

LATVIJA-CANADIAN MORTGAGE Co.

Mēs dodam skaidrā naudā otrai obligācijai uz visu māju, neatkrīgi no 1. obligācijas. Zemi maksājumi. Bezmaksas obligāciju sagāde.

ZVANIT

EM 8-1242, Toronto

„ĢIMENES ABAS MALAS"

14. septembrī prof. L. Bērziņš savā mājā Kolorādo Springā spirgts un vesels nosvinēja 86. dzimšanas dienu tuviniekiu un šķienes tautiešu sveicināts. Uzņēmumā redzamas „ģimenes abas malas", kā apgalvo profesors: laimīgais vectēvs ar visjaunāko mazbērnu — vecākā dēla mākslinieka Anša 1 gadu veco Pēteri.

DIVAS AGRONOMES CEĻ SILTUMNĪCU

Ciemos pie latviešu dārzsaimniekiem

Iepriekšējā gadā L. A. ievietoju ņām — īpašnieka paša celta) to-pašā uzkāpa franču karavīrs, lai apskatītu tur novietotos vīstokļus. Laikam saule bija par karstu, jo karavīrs, iespēris ar kāju pa kādu grozu, pilnu trokšņainām vistām, un ar šautenes stobru pabakstījis dažus drēbju vistokļus, atkal nokāpa lejā.

„Arabi, kas bija sēdējuši uz jumta, saspurdza atpakaļ. Mēs braucām pāri robežai. Ceļš stiepās pa tuksnešainu klajumu. Es savā sprostā slāpu nost. Bet nedrīkstēju kustēties, lai neizjauktu tik labi sākto dēku.

Berguentā, kad pārējie braucēji bija izkāpuši un arī no jumta gandrīz visas paunas noņemtas, autobuss apstājās kādas beduīnu telts priekšā pašā pilsētas malā. Manu grozu rupji nometa izsusējušā upes gultnē un atstāja. Autobuss jau sen bija aizbraucis, bet neviens par mani nerūpējās. Saule karsēja neciešami. Gar telti spēlējās mazi arabēni, bet mani neviens neievēroja. Vai es būtu piekrāpts? Izkļūšana no groza nebija iespējama. Resnās virves nevarēju saraut pat tad, ja spētu tām piekļūt.

Teltij tuvojās karavāna. Kādu kamieli noguldīja blakus grozam un manu mājokli uzmeta kamieļa mugurā. Piesēja tā, ka kājas man karājās resnā kamieļa vēdera vienā pusē, bet galva otrā. Par mani tomēr rūpējās, bet kā!

Kad karavāna bija nosoļojusi pa sauso gultni pāris kilometrus, mani beidzot nolaida zemē.

„Ceru, ka nebija par grūtu?" man jautāja kamieļu dzinējs.

„Jūs to sakāt! Lūdzu ūdeni," nemaz nezināju, ka tuksneša gaiss tā spēj kaltēt rīkli.

Līdz Outat el Hadžai tev būs jāsoļo ar mums. Turi savas tunikas kapuci vienmēr uz galvas, lai izskatītos pēc araba," kamieļu dzinējs teica, ļaudams man dzert no kazas ādas ūdens trauka. „Par kontrolēm ceļā tev nav jābaidās — mana karavāna šo ceļu mēro trīs reizes nedēļā, posteņi mani pazīst. Neesi arī pirmais, kas ar mani kopā gājis."

Neuzdrošinājos tomēr jautāt, vai arī pirms divām dienām šo ceļu gājis kāds dezertieris.

Karavānā bija piecdesmit kamieļu, trīs ēzeļi un vesels bars aitu. Tai devās līdz kamieļu dzinēja sieva, divi dēli un pusaudze meita. Kamieļi nesa smagas nastas, bet kas tur bija iekšā, neuzdrošinājos prasīt. Uz trim ēzeļiem jāja dzinējs un tā divi dēli. Sievietes soļoja aiz tiem. Vienu ēzeli atdeva manā rīcībā, bet, pa sauso gultni soļojot vienmēr pret kalnu, bija grūti noturēties ēzeļa mugurā. Tas reizēm apstājās un negribēja ne no vietas kustēt. Pieskrēja viens no dēliem un ar asu nūju iedūra vātī, kas bija uz ēzeļa skausta. Ēzelis sapurinājās un sāka atkal soļot. Nūju dēls atdeva man, lai durot tik vātī, ja ēzelis atkal apstājoties. Ievēroju, ka visiem trim ēzeļiem bija vienādas vātis. Tādā veidā, tātad, šo dzīvnieku dzina uz priekšu. Pie arabiem ēzelim bija tikpat grūta dzīve kā sievām. Tās lēni vilkās aiz karavānas. Kad apstājāmies, viņām bija jāceļ telts, lai vīriem būtu kur no saules paslēpties, jālasa žagari ugunskuram un jāvāra ēst.

Piedāvāju ēzeļa muguru dzinēja sievai. Tā tikai purināja galvu — laikam ar savu likteni bija par daudz apradusi. Es pats arī vairs ēzeļa mugurā nevarēju nosēdēt. Vilku ēzeli sev līdz saitē. Kādā apstāšanās brīdī dzīvnieka mugurā uzcēlu dzinēja meitu. — Tās mazais svars ēzeli tā nemocīs, — domāju.

„Nedrīkstu ar ēzeli jāt," franciski man paskaidroja meitene. „Mūsu tradicijas to aizliedz. Bet paldies tomēr — tu esi daudz labāks par to vīru, kas pēdējoreiz mums nāca līdz."

„Kad tas bija?"

„Pirms divām dienām," meitenes atbilde man deva cerību.

„Kāpēc tev tas vīrs nepatika," nedrīkstēju jautāt pārāk tieši, vai pat tūlīt rādīt Gīča fotografiju, kas man bija līdz no slepenā dienesta.

„Viņš ar prieku badīja ēzeļa vāti —" pat to meitene bija ievērojusi.

„Vai viņš arī nāca no leģiona?"

„Jā — mēs savā karavānā uzņemam tikai leģiona dezertierus." No meitenes paskaidrojuma varēja secināt, ka dezertieru ir vairāk, nekā līdz šim bija zināms, ja jau pat vesela karavāna bija noorganizēta tikai šo bēgļu pārvadāšanai.

„Ko tu kā arabiete uzskati par lielāko grēku?"

„Solījuma laušanu, ja šis solījums nav bijis uzspiests. Bet es neticu, ka esi slikts cilvēks, kaut gan lauzi solījumu ar leģionu. Varbūt tevi kaut kas piespieda šo solījumu dot, un nu tu gribi izkļūt brīvībā."

„Kāds leģionārs, kas solījās bēgt ar mani kopā, lauza solījumu, kuŗa saturu tu nevarētu saprast, ja tev to teiktu. Ja tu zinātu, kur šo vīru atrast, vai tu man palīdzētu piespiest viņu turēt doto solījumu?"

„Jā, jo tu man patīc!"

„Kā es tev patīku?" mani uzjautrināja mazās meitenes nopietnība.

„Tā kā vīrietis sievietei," tikpat nopietna bija atbilde.

„Vai tu neesi vēl par jaunu, lai domātu šādas domas?"

„Nē, arabi precas jau piecpadsmit gadu vecumā. Man jis sešpadsmit," meitene lepni uzmeta lūpu.

„Ja es tev atklātu kādu noslēpumu, vai tu to neteiktu tēvam?"

„Nē."

„Tu man arī patīc, bet vispirms man jāatrod tas vīrs, par kuŗu tev stāstīju."

„Tu domā, ka viņš gājis šo ceļu?"

„Tās var tā būt."

„Kāds viņš izskatījās?"

„Man ir viņa fotografija. Lūk, vai esi to jau kādreiz redzējusi?"

„Tas ir tas pats vīrs, kas pirms divām dienām ar mums gāja un kas man nepatika," meitene apgalvoja.

Tātad es biju uz pareizām pēdām. Līdz šim savu dēku biju paradis ieskatīt kā kādu grūtāku pastaigas gājienu, bet nu, jūtot sava upuŗa tuvumu, mani pārņēma trauksme:

„Uz kurieni jūs viņu nogādājat?"

„Uz Outat el Žadžu. No turienes viņam vakar vajadzēja doties uz dzelzceļa staciju Tazā."

„Vai es braukšu pa to pašu ceļu?"

„Līdz Tazai noteikti, jo mans vecākais brālis tevi pats turp vedīs."

„Uz kurieni dezertieri dodas no Tazas?"

„To es nezinu, bet man liekas, ka tur viņus ieliek vilcienā."

Caur Tazu gāja Orānas-Kasablankas vilciens. Nebūtu loģiski, ka Gīčs būtu devies atpakaļ uz Orānu, kas atradās Alžīrijā. Viņa ceļa mērķis bija Kasablanka vai Tanžēra. Lai nokļūtu Tanžērā ar vilcienu, tad bija jāpārsēžas Meknesā un pie El Ksaras al Kebiras jāpāriet spāņu Marokas robeža. Sāku jau prātot, kā par Gīču informēt Marokas žandarmēriju, lai tā uzmanītu galvenos satiksmes ceļus, bet šo domu drīz atmetu. Ja Gīča bēgšanas organizāciju savās rokās bija pārņēmuši arabi, kas pazina visas kalnu un tuksneša takas, tad nebija nozīmes meklēšanā iesaistīt policiju. Man vajadzēja palauties uz savu laimi un censties arī manu bēgšanas ceļu novirzīt tajā virzienā, kur bija devies Gīčs. Savā dedzībā uzdevumu ātrāk veikt, biju pats sācis durstīt ēzeļa vāti, lai tas ar savu lēno gaitu nekavētu karavānas tempu. Ēzelis noskurinājās, pagrieza galvu atpakaļ un mani nopētīja savām lielajām, ūdeņainajām acīm. Tad sāka tipināt to pašu sīko solīti. Apkaunējos un iedomājos, ko gan teiktu mana mazā arabu draudzene, ja mani redzētu līdzīgi visiem ļaunajiem cilvēkiem bakstām ēzeļa brūci?

Upes gultne izbeidzās, un mēs sākām virzīties pa šaurām Atlasa kalnu takām. Kad sasniedzām kādu kalnu plakni, kur auga sausa zāle, arabu dzinējs karavānu apturēja. Aitas atstāja savā vaļā, lai ganās, kamieļus noguldīja, tiem noņēma smagās nastas un to priekšāju piesēja pie pakaļējās pretējā ķermeņa pusē, lai tie nevarētu pa nakti aizklīst par daudz tālu. Bet arī kamieļi bija noguruši. Lielākā to daļa nemaz necentās piecelties, ar savām it kā trīsstūrainajām mutēm applūca tuvākos zāļu stiebrus un, savus gaŗos kaklus stoiski gaisā pacēluši, gremodami snauduļoja.

(Turpinājums sekos)

Mūsu pārstāvis Čikāgā

K. F. ĶEZBERS,

2637 W. Potomac Avenue,
Chicago 22, Ill.,
tel. Brunswick 8-8681,

pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.

Agronomes Baumane un Kalniņa savā saimniecībā priecājas par jauno zoslēnu saimi. No kr.: I. Puriņa, agr. Kalniņa, Baumanis, Baumaņa māte, agr. Baumane un K. Puriņš.

rio, lai, vērojot citu veiksmes un saviem spēkiem uzcēlušas arī nesasniegumus, arī pats mācītos. Savi veikumi bija vērojami katrā vietā, bet tie būtu visur vēl lielāki, ja vien lielāks būtu bijis rīcības kapitāls. Siltumnīcās audzētie dārzāji u.c. jau labi atmaksājoties, bet plašāku siltumnīcu uzcelšanu prasa prāvus kapitālus. Tā kā rīcības kapitāli visiem ir bijuši stipri ierobežoti, tad šo dārzsaimniecību uzplaukšana ir ļoti lēna.

Kā pirmo man radās izdevība apmeklēt latviešu dārzkopības speciālista Sirmā dārzsaimniecību Niagarā. Še brīvā dabā audzē vīnogas, bet siltumnīcā (pēc sniegtām zi-

Millera saimniecības gurķu lauks.

lielu siltumnīcu, kuŗā audzē gurķus. Ja vien līdzekļi atļaušot, šo siltumnīcu viņas paredzējušas paplašināt.

Šīs agronomes katrā ziņā strādā daudz garākas stundas kā citi algotā darbā (vasarā neesot laika paņemt grāmatu rokās), apmierinoties ar diezgan pieticīgu ienākumu. Par spīti visām grūtībām, gars abām nesalauzts un možs. Te daudz palīdz arī apziņa, ka paveiktais ceļ labklājību. Izturība un uzņēmība šeit vērojama tāda, ka katram te būtu ko mācīties. Taču ceļš uz augšu būtu daudz vieglāks, ja vien rīcībā būtu lielāks kapitāls.

No šīm minētām latviešu dārzsaimniecēm uzzinām, ka vēl tālāk uz dienvidiem Amherstburgā esot kāds no veclatviešiem (iecelojis 1922. vai 1923. gadā), kam plašas puķu siltumnīcas. Viņš tirgojoties tikai vairumā.

Izmantojot augusta sākuma brīvdienas, dodamies apciemot latv. lauksaimnieku-dārzsaimnieku Millera viņa saimniecībā Braitonas tuvumā. Apkārtne šeit neļīdzena un ļoti atgādina Vidzemi ar gravām un uzkalniem. Laikam tādēļ arī šī vieta vairāk iepatikusies saimniekiem, kuŗi Vidzemē izstaigājuši Gaujas krastus. Kā jau gaujiniešiem, visiem valodā sprēgā asprātības un smiekli. Esmu še svešnieks, bet neesmu ilgi jūties tik labi un mājīgi, kā šajā laukā sētā. Šī saimniecība ir tālu no visām lielajām pilsētām un līdz ar to no latviešu centriem, bet šeit nejūt šo attālumu, jo istabās redzamās grāmatas un laikraksti tur kontaktā ar pārējo pasauli.

Saimniecības galvenais ienākuma avots — piensaimniecība. Saimniekam ir padomā piena lopu skaitu vēl palielināt. Lopi gan vairāk saista, bet tā kā daudzus darbus var mēchanizēt (slaukšana notiek tik ar mašīnu), tad apkopšana tik daudz laika nemaz neprasot. Saimniecībā audzē tirgum arī dārzājus, kā tomātus un gurķus pa 4 akriem. Par šo dārzāju audzēšanu esot noslēgts līgums, tā kā ražas reālizēšana nekādas grūtības nesagādājot. Seviški acis iepriecina tomātu lauks, kas sola labu ražu. Šajā laukā nezāli grūti pat sameklēt. Kā pats saimnieks saka, nevajagot audzēt vairāk kā iespējamis apkopt, jo citādi peļņas vietā varot rasties zaudējumi.

Patīkami ir dzirdēt Millera saprātīgo pieeju visu jautājumu atrisināšanā. Šī saimniecība ir īstās rokās un tās augšupeja nodrošināta.

J. R....

TEĀTŖA DRAUGU BIEDRĪBAS AMERIKĀ

CEĻOJOŠĀ ANSAMBĻA VIESIZRĀDES KANADĀ

Voldemāra Kārkliņa komēdija 5 ainās

JAUNAS ASINIS

Tēlotāji: Lilija Štengele, Olga Ūdre, Jānis Šāberts, Alfrēds Straumaņnis.

Režisors: **Kārlis Veics.** Dekorātors: **Jānis Gailis.**

MONTREALĀ, Que.: sestdien, 29. septembrī, plkst. 7 vakarā, D'Arcy McGee skolas zālē, Pine Ave. 220. Biļetes $2.50 un $2.00, skolniekiem puscenas; iepriekš dabūjamas pie Ikvada, 1414 Fort St., tālr. GI 2-158, un Vecziedīņa, 3355 Barclay Ave., Apt. II, tālr. Re 3-4309.

Otavā, Ont.: svētdien, 30. septembrī, plkst. 7, Academic Hall of the University of Ottawa, 133 Wilbrod St. Biļetes $2.50, iepriekš dabūjamas pie A. Ķivlša, 60 Tumblay Rd., tālr. Ce 3-6044, un stundu pirms izrādes pie kases.

TORONTO, Ont.: sestdien, 6. oktobrī, plkst. 8 vak., 275 Lippincott St., Central Technical School auditorijā. Biļetes $2.50, $2.00 un $1.50, skolniekiem puscenas. Biļetes iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St., un divas stundas pirms izrādes pie ieejas.

ST. CATHARINES, Ont.: svētdien, 7. oktobrī, plkst. 7, Slovāku zālē, 79 Page St., Corner Willand Ave Biļetes $2.50, iepriekš dabūjamas J. Gauša veikalā Queens Jewellery, 82 Queenston St., tālr. Mutual 4-1429

HAMILTONĀ, Ont.: trešdien, 10. oktobrī, plkst. 8, Dalewood skolas zālē. Biļetes $2.50.

LONDONĀ, Ont.: piektdien, 12. oktobrī, plkst. 8, Poļu katoļu baznīcas zālē, Hill St. Biļetes $2.50.

AR MAKSĶERI UN FILMU KAMERU

J. LIĢERA FOTOREPORTĀŽA PAR VASARU KANADĀ

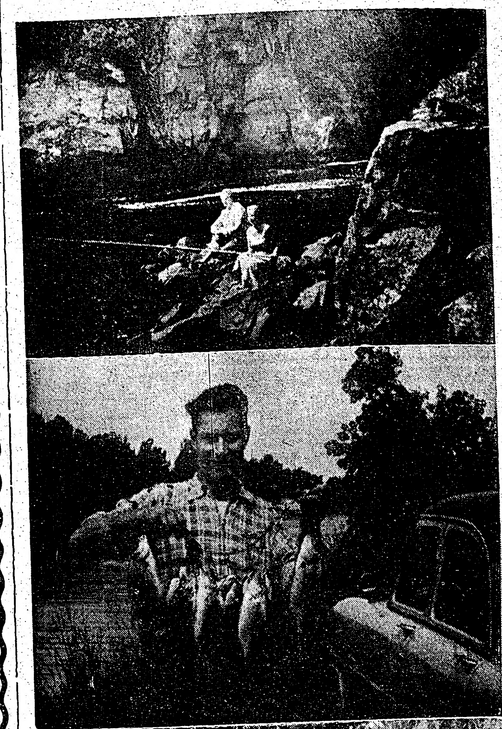

PA AIZVADĪTĀS VASARAS PĒDĀM —

tā savus šīsvasaras uzņēmumu seriju apzīmējis fotografs J. Liģeris. Attēlos (no augšas uz leju) redzami mūsu tautieši priekos un bēdās.

Skaistā pļaviņu un egļu mežu apvidū, tūristu un foreļu zvejnieku iecienītajā Raudonas apkārtnē, 50 jūdžu no Montreālas, divas tautietes — Velta Trunta un Vilma Fromholta — straujajā upē izmēģina savu laimi šo karalisko zivju vilkšanā.

Laikam nebūs vairs otra latvieša Kanadā, kas būtu mērojis tik daudz jūdžu pa kanāļu un Kanādas lielo ezeru ūdensceļiem kā Pēteris Zaretoks, pazīstamais LNAK darbinieks, kas savās ikdienas darba gaitās, braucot ar „Easter Schell" dgvielu kuģi, skatījis simtiem pilsētiņu un ciemu. Viņš visur interesējies par latviešu dzīvi un to uzņēmis filmā, tā uzkrādams daudz vērtīgu materiālu, kuŗiem vēlāk var būt liela vēsturiska nozīme. Uzņēmumā Zaretoks ar vienu no saviem makšķerēšanas lomiem, bet zemāk — pēc negaisa šovasar jūlijā, filmējot vētras postījumus St. Katarīnā.

Viesojoties A. Purgaļa saimniecībā netālu no Port Kolbornas, ciemiņi ierauga, ka „bites laiž bērnus." Uzņēmumā Jānis Liepiņš, kas Latvijā jau bijis liels bitenieks, droši apskata spieta veidošanos, bet Jānis Strēlnieks to gan labāk vēro caur ābeles lapām.

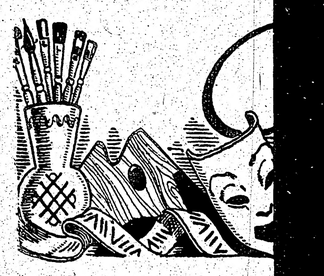

ALAs KULTŪR

Ar gandarījumu jākonstatē, ka latviešu mūzikas skaņu plašu klāsts trimdā turpina nepārtraukti vairoties, šādā veidā dodot iespēju arī tālāk dzīvojošiem tautiešiem būt pastāvīgā kontaktā ar latviešu izpildītājiem māksliniekiem, veco komponistu iemīļotiem skaņdarbiem, kā arī ar jaunradi latviešu mūzikā.

Šorciz ALA's Kultūras birojs nācis klajā ar 5 jaunām 45 apgriezienu skaņu platēm, kuŗās dzirdam kori, vokālus solistus un instrumentālmūziku. Šāda selekcija ir arī pareiza, jo dod iespēju klausītājiem latviešu mūziku iepazīt no visām pusēm.

Nujorkas DV vīru koris sniedz vairākus Bruno Skultes jaundarbus, kas radušies pēdējo gadu laikā un autora vadībā pārsteidz ar bagātu interpretāciju un slavējamu balsu izlīdzinātību. No divu tautas dziesmu aranžējumiem „Meitas gūla ābolā" un „Es izkūlu kunga rijiņu" it seviški vēlētos izcelt pēdējo, kas ar savu dzirkstīgo, bet nesamākslotu kontrapunkta rakstību ir gaužī vērtīgs ieguvums šajā jomā. B. Skultes „Aijā" jau kļuvusi tik populāra, ka vienīgi varu piemetināt, ka DV vīru koris to atskaņo pirmklasīgi. Ne tik pazīstama, bet ar savu ritmisko pulsējumu vēl interesantāka ir „Pasaciņa". Otrā skaņu platē klausāmies divus pavisam cita rakstura skaņdarbus, varbūt mazāk oriģinālus izteiksmē, bet patiesas garīgas jūtoņas iezīmētus. Tie ir „Korālis" un „Bagāti nācām" ar ērģeļu pavadījumu, kas nodots A. Bērzkalna lietpratīgās rokās un dziļi izjustiem, izteiksmīgiem Hertas Lūses un Izoldes Pulciņas-Baumanes solo dziedājumiem.

Dziedātāja Ksenija Brante klausītājus iepriecinās ar trim J. Vītola dziesmām: — dramatiski trauksmaino „Zvejnieces dziesmu," reizē bērnišķīgo un politisko „Maza cilvēka vakara lūgšanu" un aizraujošo mīlestības saucienu „Laimīte." Otrā skaņu platē pusē dzirdam šo rindu autora „Glāstu", A. Berino „Zvaigžņu lietus" un L. Garūtas „Šūpļa dziesma". Ks. Brantes balsij īpatais tembrs visvairāk piemērots liriski noskaņīgiem dziedājumiem; tas saista ar gludu izlīdzinātu toni, apaļu frazējumu. Klusās nātās vietas izskan reti bagātīgā niansu krāsojumā, kamēr drāmatiskām pasažām vēlētos vairāk briljances. Brantes dikcija pelna īpašu atzinību. A. Okolo-Kulaka klavieru

A. VOITKUS

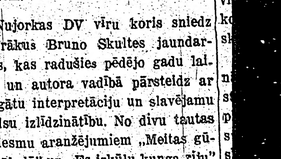

ALAs KULTŪRAS BIROJA SKAŅU PLATES

Ar gandarījumu jākonstatē, ka latviešu mūzikas skaņu plašu klāsts trimdā turpina nepārtraukti vairoties, šādā veidā dodot iespēju arī tālāk dzīvojošiem tautiešiem būt pastāvīgā kontaktā ar latviešu izpildītājiem māksliniekiem, veco komponistu iemīļotiem skaņdarbiem, kā arī ar jaunradi latviešu mūzikā.

Šoreiz ALA's Kultūras birojs nācis klajā ar 5 jaunām 45 apgriezienu skaņu platēm, kurās dzirdam kori, vokālus solistus un instrumentālmūziku. Šāda selekcija ir arī pareiza, jo dod iespēju klausītājiem latviešu mūziku iepazīt no visām pusēm.

Nujorkas DV vīru koris sniedz vairākus Bruno Skultes jaundarbus, kas radušies pēdējo gadu laikā un autora vadībā pārsteidz ar bagātu interpretāciju un slavējamu balsu izlīdzinātību. No divu tautas dziesmu aranžējumiem „Meitas gūla ābolā" un „Es izkūlu kunga rijuļ" it sevišķi vēlētos izcelt pēdējo, kas ar savu dzirkstīgo, bet nesamāksloto kontrapunkta rakstību ir gaužī vērtīgs ieguvums šajā jomā. B. Skultes „Aijā" jau kļuvusi tik populāra, ka vienīgi varu piemetināt, ka DV vīru koris to atskaņo pirmklasīgi. Ne tik pazīstama, bet ar savu ritmisko pulsējumu vēl interesantāka ir „Pasaciņa". Otrā skaņu platē klausāmies divus pavisam cita rakstura skaņdarbus, varbūt mazāk oriģinālus izteiksmē, bet patiesas garīgas jūtoņas iezīmētus. Tie ir „Korālis" un „Bagāti nācām" ar ērģeļu pavadījumu, kas nodots A. Bērzkalna lietpratīgās rokās un dziļi izjustiem, izteiksmīgiem Hertas Lūses un Izoldes Pulciņas-Baumanes solo dziedājumiem.

Dziedātāja Ksenija Brante klausītājus iepriecinās ar trim J. Vītola dziesmām: — dramatiski trauksmaino „Zvejnieces dziesmu," reizē bērnišķīgo un politisko „Maza cilvēka vakara lūgšanu" un aizraujošo mīlestības saucienu „Laimīte." Otrā skaņu plates pusē dzirdam šo rindu autora „Glāstu", A. Berino „Zvaigžņu lietus" un L. Garūtas „Sūpļa dziesma". Ks. Brantes balsij īpatais tembrs visvairāk piemērots liriski noskaņīgiem dziedājumiem; tas saista ar gludu izlīdzinātu toni, apaļu frazējumu. Klusinātās vietas izskan reti bagātīgā niansu krāsojumā, kamēr dramātiskām pasāžām vēlētos vairāk brilliances. Brantes dikcija pelna īpašu atzinību. A. Okolo-Kulaka klavieru pavadījumi ierosinoši un intelligenti.

Pianistes māsas Gūtbergas viņām veltītā Rapsodijā divām klavierēm apliecina ne tikai rutinētu saspēli, spožu klaviatūras māku, bet arī saturīgu formas izpratnē un mērķtiecīgu noklausīšanos. Ar savu kolorita pilno Sevišķi saista spraigais, rafinētais Rapsodijas noslēguma posma iztulkojums, kas citādi varētu kļūt monotons. Visumā J. Mediņa skaņdarbs uzskatāms par vērtīgu ieguvumu mūzikā divām klavierēm un sevī atklājas tikai ar vairākkārtīgu noklausīšanos. Ar savu kolorita pilno un ritmisko elementu kombinācijām ,Rapsodija ir viena no visīpatnējākām. un oriģinālākām kompozicijām plašajā J. Mediņa skaņdarbu devumā.

Šī raksta autoram neklātos runināt par saviem darbiem citos apstākļos, bet pie šīs pašas skaņu plašu serijas pieder arī viņa čello svītas ieskaņojums. Tādēļ lai lasītāji man piedod, ja šajās rindās izteicu pateicību atskaņotājiem čellistam Ingum Nārunam un pianistei Verenai Stelpei par jaunā skaņdarba celšanu atklātībā šajā kontinentā. Izpildījumā bagātīgi attaisnojas visas cerības, kuŗas autors ir licis uz atskaņotāju, viņam dāvinot šo darbu. Jaunā pianiste gādā par saskanīgu, mūzikāli pārskatāmu duetu ar čellinieku, kas vietumis tonī būtu varējis būt vēl agresīvāks.

Visu augšminēto skaņu plašu tehniskais ieskaņojums uzskatāms par augstvērtīgu. Ir daži sīkumi, kuŗus varbūt derēja novērst, kā viena otra pieskaņa vokālās pasāžās, amplitūdes trūkums augstajā klavieŗu reģistrī jeb arī necilais ērģeļu instruments pavadījumiem. Tomēr ar visiem šiem piebildumiem, jaunās skaņu plates apmierinās katru HI-FI tehnikas draugu un latviešu mūzikai ALA's Kultūras biroja vadība atkal devusi iespēju atestēties no vispozitīvākās puses.

Tālivaldis Ķeniņš.

DIVU DZIEDOŅU KONCERTĀ TORONTO

Pag. sestdienā sv. Andreja baznīcas zālē dzirdējām divus ar labām balsīm apveltītus latviešu dziedātājus, kuŗi kuplajam klausītāju skaitam spēja sagādāt daudzus mūzikāli jaukus un patīkamus brīžus. Tenors Pēteris Lielzuika pieder gluži jaunās paaudzes dziedoņu pulkam un tūlīt saistīja auditoriju ar savu sulīgo balss tembru un simpatisko, nemākslotu priekšnesumu. Lielzuikam balss visteicamāk skan vidējā un vidēji augstā reģistrī, un tai piemīt savs īpats spēks un pārliecība. Klusinātie posmi mazāk krāsaini, dažbrīd paseklī, bet arī šajā plāksnē Mediņa „Glāstu" jāuzskata par laimīgu veikumu. Jaunā tenora saistošā puse šobrīd ir taisni šīs veselīgās balss nepretenciozais un smalkjūtīgais plūdums, kas arī atestējas kā viņa arējā uzstāšanās veidā, tā interpretācijā. Lielzuikam dotību ir gana, lai ar stingru darbu tas izvērstos par respektējamas klases liriski-drāmatisku tenoru. Vairāk uzmanības būtu jāvelti dziļāku mūzikas un aistētikas jautājumu studijai, tad arī L. atkratītos no drusku vienpusīgās un pasentimentālās pieejas mūzikai, kas dažam klausītājam gan dažreiz izraisa pa asarai, bet citam nedod iespēju pilnīgi novērtēt māksliniека technisko un artistisko gatavību, individuālo mūzikas problēmu skatījumu.

Dziedātāja Alma Skudra-Kārkliņa daudz un nopietni strādājusi pēdējo gadu posmā, un rezultāti ir iepriecinoši. Balss izlīdzināta, ieķās vibrācijas novērstas, un pat augstākiem toņiem iegūts zināms spožums un pilnskaņība, kādu agrāk Skudrai nepazinām. Apvienoti un slavējami apakšējie reģistri, tie S. balsij dod plašu iespējami bagātu diapazonu, kas vislabāk parādās operu ārijās, kā piem., „Zemnieka gada" dziedājumos. Dziedonei tagad jāatraisās no zināma afekta, gribētas vai negribētas māksīotības, kuŗas visnetikamākais paveids ir roku kustības, nemiers uz skatuves. Šie šķietami mazsvarīgie apstākļi taisni dziedātājam māksliniekam atņem pusi no viņa izteiksmes spēka. Arī latviešu dziesmās varētu iebilst pret vienu otru solo dziesmai nepiemērotu akcentējumu vai portamento.

Man šķiet, ka dziedātājus sildīja arī liela klausītāju atsaucība, kuŗu pulkā bija daudz skauti un gaidas, šī koncerta mazie rikotāji, kopā ar Saimniecisko darbinieku apvienību. Klavierpavadījumus uzmanīgi spēlēja Marta Tütere un Medne-Šilkovska. Simpatisks vakars, kas deva pazitīvu ieskatu par mūsu jauno dziedātāju nākotnes izredzēm.

T. Ķeniņš.

E. Žebranska dodas uz Austrāliju

Dziedātāja Elza Žebranska 20. septembrī ar lidmašīnu devās uz Austrāliju, kur koncertēs latviešu centros. Saīsinot ceļu, mākslinіece starplaikā atpūšas Havaju salās, Valkikī ļiči Honolulū, kur peldas un saulojas.

Indra Gubiņa

PĀRSTEIGUMS

Sarkanu klavlapu rokās
Tu pienāci klusa un bikla.
„Rudens!" tu mierīgi saki
Un sarkano lapu man iedod.

Es skatos, un pēkšņi tā liekas,
Ka vasaras saule deg priekšā,
Deg rīti un vakari sārti,
Deg dienas, un es un tu pati!

Nu smaidi tu rūgti un bikli,
„Rudens". Vēl klusiņām saki,
Tad pagriezies, aizej pār laukuļ.
Tu aizej? Man jāpaliek vienai,

Tik rokā deg klavlapa sārta,
Ir tu, ir vasara aizgāja projām
Pēkšņi ar vienu sarkanu lapu.
Nāc vien, ruden, nu tava kārta.

T. Ķeniņa skaņdarbs Kivanis festivālā

Kivanis festivāla vadība Toronto jau publicējusi programmu gadskārtējām mūzikas sacensībām, kas notiks Toronto Ialikā no 18. februāŗa līdz 2. martam 1957. g. Kā konkursa gabals jauniem pianistiem vecumā zem 13 gadiem izvēlēts T. Ķeniņa „Rondino", kuŗu pag. gadā izdeva Gordon W. Thompson apgāds.

JAUNS TENORS KONCERTĒ TORONTO

Lielu interesi mūzikas cienītāju aprindās bija modinājis A. Skudras-Kārkliņas un jaunā, apdāvinātā tenora P. Lielzuikas koncerts. Uzņēmumā no kr.: pianiste A. Medne-Šilkovska, A. Skudra-Kārkliņa, pianiste M. Tütere un P. Lielzuika.

SKATS PASAULES RAKSTNIECĪBĀ

DABAS MISTIKAS SLUDINĀTĀJS ŽIONO

Modernās tehnikas un lielpilsētu civilizācijas laikmetī Žionо tīmas dabai un kosmiskajiem spēkiem skan kā vientuļa gana stabule fabriku sirēnu troksnī. Līdzīgi Ruso un L. Tolstojam viņš aicina atgriezties pie dabas, bet viņa aicinājums neatrod plašāku atbalsi pašreizējā Francijā.

II

Romānā „Kaut man paliktu mans prieks" Žionо tēlo kā drūmā, maz apdzīvotā kalnu apvidū ierodas savāda, noslēpumaina persona — ceļojošais akrobats Bobī, kas kļūst par Žionо ideju paudēju. Liekas, ka šī apvidus ļaudis ir gaidījuši viņu — šo dabas un dzīves prieka „Mesiju", un pilnīgi paklaujas viņa iespaidam. Līdz viņa atnākšanai zemnieki bija zaudējuši katru darba prieku, cenzdamies ražot pēc iespējas vairāk tirgum, — naudas iegūšanai; nauda, dziņa pēc naudas bija nogalinājusi zemniekos spēju baudīt dabu un tās skaistumu. Bobī māca zemniekiem atteikties no naudas iegūšanas kāres, māca tiem ne ņemt, bet dot: viņa ietekmē zemnieki iznes no klēts rūpīgi glabātos graudus un izbeŗ tos putniem . . . un ar prieku noskatās, kā no visām malām atlidošie spārņainie viesi mielojas ar viņu pūliņu augļiem! . . .

Cilvēks, attālinoties no dabas, ir zaudējis arī kontaktu ar citiem cilvēkiem. Bobī atkal tuvina tos vienu otram, māca tiem kopīgi veikt darbus: tā ir it kā savdabīga komūna jeb darba talka.

Viņa ietekmē zemnieki āpsēj veselu lauku . . . ar narcisēm — un jūsmo par šīs ziedu jūŗas skaistumu.

Krasā pretstatā šim zemnieku komūnas darba priekam, kas kopīgi veic it kā rotaļādamies nepieciešamos lauku darbus, ir tēlots mēdhaniskais, smagais zemnieku darbs kādas lielpilsētas kapitālistu sabiedrības uzdevumā. Zemnieki apsēj laukus, kustēdamies kā roboti, uzraugu pamudināti; viņi ir zaudējuši darba prieku, dabas mīlestību, prieku par tās skaistumu.

Bobī, kas zina visu lietu un dabas spēku noslēpumaino būtību, nevar atrisināt tikai vienu jautājumu: mīlestības problēmu. Viņš ir nostādīts starp divām sievietēm, kas abas mīļ viņu. Viena no viņām ir precēta sieva, pilna zemes spēka un kaisles, otra — jauna meitene, kas viņa dēļ dodas pašnāvībā: ne par velti viņa nāk no „samaitātas" ģimenes, kas nedzīvo vairs vienkāršo, primitīvo zemnieku dzīvi.

Bobī aiziet bojā vētrā kalnos. Aizrautīgi, dzīvi autors apraksta vētras mežonīgo skaistumu: viņa tēlojumā tā ir it kā varena simfonija, kas aizrauj lasītāju.

Nav jūtama autora līdzjūtība pret sava varoņa traģisko likteni. Kas ir cilvēks Žionо uztverē? Nieciģs puteklītis, salīdzinot ar varenajiem kosmiskajiem spēkiem. Viņa nāvē Žionо neredz nekā traģiska, briesmīga: tā ir tikai cilvēka atgriešanās dabā, kuŗas sastāvdaļa viņš īstenībā ir. Cilvēka ciņa ar kosmiskajiem spēkiem Žionо ir it kā pēdējo pusē. Daba nav ne laba, ne ļauna; labā un ļaunā problēma vispāri autoram neeksistē.

Savā darbā „Īstā bagātība" („Les vraies richesses") Žionо noiet pat līdz tādai nāves eksaltācijai, ka grāmatas izdevēji neuzdrošinās publicēt vienu nodaļu.

Ir tikai viens nāves veids, kuŗu Žionо atzīst par briesmīgu un absurdu, tas ir — nāve kaujas laukā. Reti kāds rakstnieks ir tik asi nosodījis karu kā Žionо.

Par spīti visiem Žionо „dabas romānu" trūkumiem, — nereālajiem varoņiem, brīžiem naīvajam tēlojumam u.c., tanīs ir daudz poēzijas, daudz brīnišķīgu vietu, kas liecina par izsmalcinātu novērošanas spēju un tiešām dziļu dabas izjūtu un mīlestību (piemēram, pavasaŗa naksnu tēlojumi romānā „Que majore demeure"). Katrā ziņā tas ir jauns, īpats veids just un tēlot dabu, ar savu oriģinālitāti un svaigumu, ar savu entuziasmu tas aizrauj lasītājus. Žionо dabas apraksti ir savdabīgi veidoti: tur mēs jūtam it kā zemes smagumu; viss tur ir jutekļos, materiālizēts; brīžiem pārsteidz neparasti salīdzinājumi.

⁂

Pēc romāniem, kuŗos Žionо dziedslavas dziesmas dabai, neparasts liekas viņa romāns „Huzārs uz jumta". Varbūt Žionо nojauš, ka daudzi viņa laika biedri atzīst viņa dabas kultu par pārspīlētu. Šī romāna darbība norisinās briesmīgās kolēras epidēmijas laikā, kas plosās Francijā 13. gadu simteņa pirmajā pusē. Romāna saturs ir — dažādu cilvēku izturēšanās nāves draudu priekšā, kad tie nomet ārējo konvenciju plīvuru un parāda savu īsto dabu.

Skarbos, natūrālistiskos toņos ir ieturēti kolēras šausmu apraksti. Tomēr viņš runā par šīm šausmām ar filozofisku mieru: epidēmija viņa uztverē ir kaut kas līdzīgs ilelajām dabas katastrofām, kas cilvēkam ir jāpieņem tikpat mierīgi kā dabiskā nāve. Kas ir cilvēka nāve? Atgriešanās dabā, no kuŗas viņš ir cēlies. Romāna varonis izrāda ārkārtīgu varonību un pašaizliedzību cīņā ar epidēmiju, nebaidās likt uz spēles savu dzīvību, palīdzot kolēras upuŗiem; brīžiem viņš pat it kā izaicina nāvi. Zināma dvēseles noblese, pat lepnums, varoņība kritiskos brīžos, noraidīga nostāja pret meliem, izlikšanos un konvencijām ir raksturīga Žionо varoņiem. Tā ir tā sauktā „aristokratiskā" franču literātūras tradicija, kas ved taisnā līnijā no Korneija līdz modernajai franču literātūrai, pretēji Paskala ievaditajam virzienam, kuŗā izpaužas pazemības un ciešanu cildināšanā, apziņā, ka cilvēks nav nekas.

Interesanti ir salīdzināt minēto romānu ar Kamī „Mēri", kas arī tēlo līdzīgu epidēmiju. Abu autoru nostāja pret epidēmiju ir pilnīgi pretēja. Kamī pasaules uzskats ir: pasaule nav piemērota cilvēkam, bet pēdējam ir jācenšas to pārveidot ar sava intellekta palīdzību, ienesot tanī drusku kārtības, taisnības un brālīgas mīlestības. Viņa romāna „Mēris" varoņi arī cenšas ar intellekta palīdzību cīnīties ar mēra sērgu, organizējot aizsardzību pret to, it kā to „intelektuālizējot". Žionо varoņi akceptē epidēmijas briesmas bez protesta, bez cenšanās kaut ko organizēt, „intelektuālizēt". Žionо nostāja pret intellektu ir vienmēr naidīga; viņa uztverē pasaule ir jāpieņem tāda, kāda tā ir, necenšoties to aizstāt ar cilvēka intellekta radīto pasauli.

Viens no kritiķiem Žionо radīto darbus ir nosaucis par pagāniskiem, „dievišķā dzīvnieka" elpas apdvestiem. Varbūt viņam ir sava daļa taisnības. Katrā ziņā, ja Žionо pielūgtu kādu no grieķu dievībām, tad tās nebūtu antropomorfizētie dievi — Apollons vai Atēna, bet dievi, kas personificē noslēpumainos kosmiskos spēkus, kā Dionīss un Demetra. Tiešām — viņa darbos ieskanas dionisiski toņi. Katrā ziņā viņš ir radījis pilnasinīgākos, vitālākos darbus franču literātūrā, pilnus svaiguma, zemes spēka un jutekliska dzīves prieka.

A. Augenberga.

Kultūras apskats

● **Latviešu ceļojošā teātŗa izrāde ar V. Kārkliņa komēdiju Jannas asinis, Lilijai Štengelei tēlojot titullomu, Bostonā notika izpārdotā zālē. Izrāde guva lielu panākumu, un tai beidzoties notika Lilijas Štengeles godināšana ar cildinātājām uzrunām un ziedem.**

Aktieris Jānis Lejiņš kā Lilijas Stengeles pretspēlētājs Nacionā teātrī Rīgā, sveica Liliju Štengeli Latviešu teātŗa Bostonas ansambļa vārdā (...un lai šīs rozes uzzied kā lilija), A. Banga ar rozēm sveica no ALTS, S. Straume un A. Rubenis no Bostonas Jaunatnes teātŗa, A. Baumane no DV, J. Porietis no Preses biedrības. Rožu ziedus saņēma arī Olga Udre, režisors M. Veics, J. Šāberts un A. Straumanis.

● **Krolla mākslas aģentūra Čikāgā starp citu paredzējusi sarīkot sekojošus koncertus: 16. sept. M. Grimmas-Strausas un Hugo Strausa koncertu, Ludviga Jakobsona vijoļkoncertu, Lidijas Ventas dziesmu vakaru ar V. Dobrovoļska pieladīšanos, A. Priednieka-Kavaras, T. Brilta un V. Salnas koncertus, kā arī Kanadas Kalvja viesošanos. 7. okt. paredzēta Amerikas latviešu teātŗa Ņujorkas ansambļa viesizrāde ar Annu Kristi, un Kalamazū jaunatnes teātŗa kopas viesošanās ar Akuratera Lāča bērniem. Reizi mēnesī paredzēts sarīkot mūzikāli drāmatiskus vakarus, uzstājoties vietējiem māksliniekiem. Aģentūra piedalīsies arī rakstn. A. Rupaiņa jubilejas sarīkojumā, turpinās sarīkot lekcijas par populāriem jautājumiem.**

● **Čikagas Teātŗa studijas jaunatnes kopa iestudēs Akuratera „Šis un tas — itnekas", bet bērnu kopa pašreiz atkārto „Kaķīša dzirnaviņas" I. šīmanes iestudējumā, ar kuŗām 18. oktobrī brauks uz Milvokiem, bet vienu izrādi dos Čikāgā, 28. oktobrī, pēcpusd., par labu latviešu skolām. Studija sarīkos latviešu rakstnieku pieminas vakarus, no kuŗiem event. atlikumu nodos rakstniekiem. Uz Ziemassvētkiem bērnu kopa iestudēs svētkiem piemērotu lugu.**

● **Čikāgas latviešu teātris pašreiz iestudā V. Hermaņa režijā V. Pētersona komēdiju „Piekļīdušais kaķēns", kuŗas pirmizrāde paredzēta novembra beigās. Elm. Upermanis iestudēs E. Zālītes lugu „Svešas asinis", pirmizrāde decembrī. Sakarā ar A. Rupaiņa jubileju, teātris iestudēs viņa lugu „Dzimtā zeme" Zinaīdas Avotiņas režijā. Sezonu noslēgs Kārlis Dzelde ar savu iestudējumu.**

Bez tam teātris turpinās braukt ar izrādēm uz citām latviešu kolonijām. Tā „Dāmu valsi" 20. oktobrī izrādīs De Moinā, un 8. decembrī Linkolnā, „Piekļīdušo kaķēnu" — 10 nov. Kalamazū, un 11. nov. Grand Rapidos, 1. dec. Milvokos un 5. janvārī Detroitā.

A. VOITKUS

ROMĀNS

Astrīdas Robežgruntnieces vipete

34. turpinājums

Bet Inta neatbildēja — viņai nebija laika runāt. Kad viņa kaut ko darīja, tad darīja ar visu būtni, bet nekad divi lietas vienā reizē. Pašreiz viņa vēroja, pētīja un veidoja atzinumus.

Pēc nodaļas apskates viņas atgriezās māsu telpā. Lilija šauri sakniebtām lūpām, Inta — smaidoša. Redzētais viņai bija paticis. Vienīgais, kas viņai te nepatika, bija māsu telpa. Tā bija neliels, ar krūšu augstumā grīdā iebūvētu galdu no gaiteņa atdalīts nožogojums. Uz neliela galdiņa telpas malā atradās kartotēkas kastīte, kopā sasprausti slimnieku saraksti, pudelīte ar tinti, pārliekamais kalendārs un rakstāmais papīrs. Viss bija sakārtots glītās, taisnās līnijās, galda virsma bija balta un auksta, un pāris balti lakotie krēsli pie sienas telpu padarīja vēl kārtīgāku un cienījamāku, bet arī nemīlamāku un vēsāku.

Viņas apsēdās.

Nebija ko runāt. Nakts tikai pašreiz bija sākusies, un slimnieku viņu nodaļā tikpat kā nebija. Tā bija negadījumu nodaļa ar tikai pāris gultām, kuŗā ievestie saņēma pirmo palīdzību un pēc tam tika pārvesti vai nu uz attiecīgajām nodaļām, vai arī atlaisti mājās. Tikai retais te uzkavējās ilgāki par dažām stundām, un pavisam reti kāds ilgāki par vienu vai divi dienām. Ja laimējās, dažu nakti nebija nekā ko darīt, bet ja nelaimējās, māsa te dabūja noskrieties kā suns. Sevišķi garajās nedēļas nogalēs, kad lielceļi bija auto braucēju pilni, te nebija atpūtas nevienu mirkli.

„Kur jūs esat apmetusies?" Lilija pieklājības pēc ievaicājās, lai gan nemaz negatavojās klausīties Intas atbildē, bet nagu vilīti un kaula ietvarā iestiprinātu nagu pulējamo ādas spilventiņu no rokas somiņas izņēmusi, sāka vilēt un spodrināt kreisās rokas nagus.

Intas atbilde viņai tomēr lika pārtraukt sākto manikīrošanos.

Pie Rembēniem," viņa teica, un minēja adresi.

„Pie Rembēniem? Pēt . . . Pūpola kunga istabā?!"

„Kā tā Pūpola kunga? Rembēniem tikai viena vien istaba bija. Maza. Ļoti maza. Bet tur ir kā uz laukiem, un pēc Anglijas dūmiem man tur liekas kā —"

„Latvijā?" Lilija zobgalīgi pārtrauca.

„Nē. Kā sanatorijā. Brīnišķīgi tīrs un dzidrs gaiss. Sevišķi Ruta ir sajūsmā."

„Ruta?"

„Jā. Mana meitiņa."

„Nezināju, ka jums bērns. Kur jūsu vīrs strādā?"

„Man vīrs palika Kurzemē. Ruta piedzima Drēzdenē — nedēļu pirms uzbrukuma."

„Drēzdenē daudzus nosita," Lilija pieklājības pēc iemeta starpā, bet no viņas balss skaņas Inta saprata, ka Lilijas pēkšņā interese atkal atslābusi, un ka viņas stāstījums to gaŗlaiko.

Pāris īsiem teikumiem viņa pabeidza sarunu, pastāstot, ka arī pati gandrīz aizgājusi Drēzdenē bojā, un tikai Dieva brīnums viņu un Rutu paglābis no bumbu nāves, un ka par vīru viņai nav ziņu kopš 1944. gada ziemas.

„Es zinu, ka viņš bija Kurzemē, bet tad pēkšņi viņš man vairs nerakstīja. Vai nu viņš krita, un man par to neviens nepaziņoja, vai viņu saņēma gūstā — katrā ziņā visa meklēšana līdz šim bijusi veltīga. Viņš pat nezina, ka viņam aug meita. Tas ir — ja viņš ir dzīvs," viņa nobeidza.

Tad viņas sāka strādāt katra savu darbu.

Lilija paslepeni vēroja jaunās veiksmi.

Maza, šmauga, ogļu melniem matiem, stiprām, slaidām rokām un stŗupām, aprautām kustībām Straumēnu Inta bija tieša pretstats Lilijai, kas visu darīja lēni un apdomīgi, varbūt pat drusku slinki.

Līdz pusnaktij nodaļā sevišķu notikumu nebija, tā kā pat dežūrētāju ārstu viņām nevajadzēja traucēt.

„No tā tikpat nekādas palīdzības nebūtu," Lilija nicīgi noteica, kad Inta par to ierunājās — viņas tikko bija pārsēju šas kādam pirkstu, kas to bija pāršņāpis uz skujamā asmeņīša, „šo pašu pavasari iznāca no augstskolas un tagad nostrādā savu prakses gadu."

„Bet ja te gadās kas nopietns?"

„Tad jāmeklē katŗa ģimenes ārsts."

„Bet ja tas nav sasniedzams?" Inta neatlaidās.

Lilija paraustīja plecus. Vai bija vērts galvu lauzīt par lietām, kas varēja būt, bet varēja arī nebūt, un kas galvenokārt, neattiecās uz pašu?

Īsi pēc pusnakts Inta gaitenī redzēja ienākam pusmūža vīrieti un sievieti. Uz abu pleciem balstīdamies, sāpīgi saviebtu seju kliboja gadus piecpadsmit, sešpadsmit vecs jauneklis, īstenībā vēl zēns.

„Piesēdies. Raugi piesēsties," vīrietis zēnu veda pie krēsla, „un pagaidi. Es iešu apskatīties — te kaut kur jābūt ārstam."

Nācēji runāja latviski, un Inta ziņkārota nolika rakstāmo spalvu atpakaļ uz galda.

Kamēr vīrietis neziņā pētīja uzrakstus uz durvīm, sieviete apglāstīja un apmīļoja zēna galvu.

„Puisīti . . . manu puisīti . . . stipri sāp?"

„Diezgan . . ." zēna balsī bija asaras, bet viņš tās varonīgi rija un mēģināja izskatīties bezbēdīgs.

Redzēdama, ka Lilija par ienācējām neliekas ziņis, Inta cēlās un gribēja iet tiem pretī. Tagad arī LiLlija pameta uzsākto un aizsprаucās Intai gaŗām.

Izrādījās, ka zēns saspiests pašu mājas gaŗāžā. Tēvs pārbraucis no darba, un dēls pa paradumam nācis atvērt gaŗāžas durvis. Māte no istabas saukusi, lai paņemot no dārza līdzi durvis. Māte no istabas saukusi, lai paņemot no dārza līdzi durvis. Māte no istabas saukusi, lai paņemot no dārza līdzi durvis. Tēvs uz gaŗāžu ūdens šļūteni, un tā viņš mazliet aizkavējies. Tēvs piebraucis auto līdz pašām gaŗāžas durvīm, izslēdzis motoru un gājis skatīties, kur dēls kavējas. Par abiem kopā tad dārzā saritinājuši šļūteni, pa gaŗāžas mazajām durvīm to ienesuši pie gaŗāžas durvīm. Starp auto priekšgalu un durvīm palikusī sprauga bijusi tik šaura, ka vajadzējis iet iesāņus, lai viskpāri durvīm piekļūtu. Iedarbinot motoru, tēvs neievērojis, ka auto sajūgs palicis pirmajā ātrumā, auto strauji saliecies uz priekšu un puiku piespiedis pie durvīm.

No sākuma domājuši, ka nav nekas liels, bet tad zēns kļuvis vienmēr gurdāks, līdz beidzot izšķirušies braukt šurpu.

Kamēr tēvs lēni un rimti visu notikumu izstāstīja, māte vienmērīgi un nesteigdamās glāstīja dēla galvu.

„Kas jums ģimenes ārsts?" Lilija noprasīja.

Dabūjusi atbildi, viņa, ne vārda nebilstot, pagrieza gaiditājiem muguru un aizgāja pie tālruņa.

Ārsts nebija sasniedzams. Kaut kur pilsētā esot, bet kur īsti, kalpone nezināja pateikt.

Atsauca dežūrārstu. Tas zēnu ieveda ambulances istabā, bet jau pēc dažām minūtēm abi atkal iznāca ārā, — ārsts pa priekšu, zēns aiz viņa. Varēja redzēt, ka zēnam iešana ārkārtīgi apgrūtināta un sāpīga.

„Nu?" tēvs baigu jautājumu acīs skatījās ārstā.

(Turpinājums sekos)

V. PALMA RI 3670

no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

TAUTIEŠI UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BŪTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BŪTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESĪBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

Mēs sagādājam aizdevumus uz vislabvēlīgākiem noteikumiem.

BROADVIEW—DANFORTH: 9 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens apkure, 2 vannas istabas, skaists dārzs. Iemaksa $4.000,—, pilna cena $18.000,— atlikums uz vienu 10 g. obligāciju.

DANFORTH—CARLOW raj. (vienu bloku no ziemeļiem): 6 g. v. 7 ist. atsevišķa dubultķieģeļu divstāvu māja, ūdens-ejlas apkure. Pagrabā izbūvēta apūtas telpa, divas vannas istabas. Jauna cementbloku garāža. Kopīgā cena $16.000,—. Maza iemaksa, atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

LAWRENCE—YONGE: atsevišķa divstāvu 8 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens-ejlas apkure, garāžas iespējas. Maza iemaksa, atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

HILLCREST MOTORS LIMITED

1488 BATHURST ST., TORONTO

FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECĪBA

1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu $200 uz nomaksu līdz 3 gadiem

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel. darbā LE 3-1104, mājā HU 8-1488

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A. EGLĪTIS — RADIO un TELEVIZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA

Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

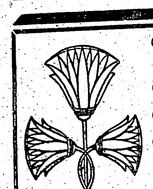

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu dailamatnieku exvienības
- salons.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

CHA — CHA CHA

MAMBO SAMBA RUMBA SWING

DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACH

175 COLLEGE St (pie McCaul), tel. WA 1-4318

TORONTO

Jūs iemācāties ātri un lēti

FOXTROT'u — LĒNO VALSI — TANGO

PRIVĀTSTUNDAS

Pieteikšanās un izsiņa katrā laikā

Auksta gaisa vēdināšana Parkošanas iespējas

LAIKRAKSTA LA

atsevišķus numurus Toronto iespējams saņemt:

PILSĒTAS CENTRĀ

LA birojā, 123 Huron Street	Central Meat, 928 College St.
All Nations Book and Film Service, 340 College St.	Lotus Florists, 802 Bathurst St. Pieņem arī jaunus abonementus
Pocos Meat Products, 376 College St.	Rūta Restaurant, 994 Dundas St., West
Balint Newspaper and Book Store, 272 Spadina Ave	Atlantic Restaurant, 1330 Dundas St., West
	Modern Delicatessen, 746 Dovercourt Rd.

RIETUMU DAĻA

Atlas Food Store, 1533 Queen St., West	Little Riga, 948 Roncesvalles Ave. Pieņem arī jaunus abonementus
Spring Marketeria, 113 Roncesvalles Ave	E. J. Groceteria, 884 Roncesvalles Ave
Venus Florists, 231 Roncesvalles Ave. Pieņem arī jaunus abonementus	High Park Food Market, 1663 Bloor St., West

AUSTRUMU DAĻA

Ansmits Groceries, 274 Parliament St.	Broadview Bakery and Delicatessen, 781 Broadview Ave
Calla Florists, 727 Danforth Ave	

Toronto augšminētajos veikalos atsevišķi laikraksta eksemplāri jau dabūjami - trešdiena: numurs otrdienas vakarā un sestdienas numurs piektdienas vakarā, tā izbraucēji nedēļas nogalēs var jau paņemt līdz jaunāko laikrakstu.

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

PARKDALE—KING: iemaksa $3.500,— 11 istabu dubultķieģeļu mājai. 3 virtuves, 2 vannas istabas, ejlas apkure, garāžas iespējas, pilna cena $17.900,—.

DANFORTH—WITHRAW PARK: iemaksa $3.500,— 8 istabu dubultķieģeļu savrupmājai, dārzs un garāža. Pilna cena $16.500,—.

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

Sainus uz Latviju

un visām Krievijas zemēm ar jaunām un lietotām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu

OVERSEAS GIFT PARCELS CO

316 Harbord Toronto4, Ont., Canada, LE 3-2258

par viszemākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI. Sūtījumus izdara nekavējoties, tieši no Kanadas. Apgādājam drēbi vienam uzvalkam par $15.00. Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 10 vak. Sestdienās līdz 6 vakarā.

TODD LIMITED

O. IEVIŅŠ
V. TUKLERS
Tel. JA 8-6336

REALTOR

Palīdz aizdevumu sagādē

418 Main St., East, Hamilton

MEMBER HAMILTON REAL ESTATE BOARD

MODERN DELICATESSEN

281 Danforth Ave., Toronto, GE 3331

Lielā izvēlē visāda veida gaļas produkti, augstākās kvalitātes Eiropas meistaru ražojumi, piemēroti jūsu garšai. Svaigi žāvēti zuši un laši. Krievu kaviārs. Labākie Eiropas ziņu konservi. Dažādu šķiršu sieri. Maize, kūkas un citi cepumi.

Jūsu gaumei piemērota galda klāšanai un jūsu izsmalcinātā apetīta apmierināšanai visi produkti dabūjami mūsu veikalos.

Pārliecinieties par preču kvalitāti!

2. veikals: 746 Dovercourt Rd. (pie Bloor), tel. LE 2-4805, Toronto

ZELMA BELTE

Iris

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

888 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5635

Pēc darba, RI 5218

Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem

Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.

Organizācijām rabats

MEDIKAMENTU SAINĪŠUS UZ LATVIJU LĒTI — ĀTRI. NOSŪTA

HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

Pieņemam pasūtinājumus audumiem

Vienmēr krājumā:

latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio

238 Bloor St., W, Toronto

Tel. WA 2-1315

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI

ķirurgs un dzemdību palīdzība iekšķigās slimības un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395

Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 3-2063 pēc pusnakts pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

Pieprasiet savos veikalos augstvērtīgos zivju konservus:

BALTIJAS jūras SPROTES — Porto Santo SKUMBRIA NĒGUS kā arī ŽĀVĒTOS ZUŠUS

EDCO

Pasūtinot tieši pa pastu, pievienojiet Money Order vai čeku.

Sprotēm — 35c, skumbria — 60c, nēģiem — 35c, žāvētiem zušiem, 8,5 oz. — 65c, žāvētiem zušiem 16 oz.— $1.10 par katru kārbiņu.

A. ROZE,
10 WIDMER ST., TORONTO

RAKSTĀMMAŠĪNAS

ar un bez latviešu tastatūru iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā

ALEKSANDRS KANBERGS

596 Sherbourne St., Toronto.

Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu tastatūru iekārtu.

UZMANĪBU, 1001 DRĒBJU PARAUGI!

Ja drānas sūta uz Latviju, pazemināta cena, Pieņemu darbu no pienesta materiāla. Garantēts darbs. Tīra un krāso.

A. SILAVS

kungu un dāmu drēbniecība,
415 Dundas St. E., Toronto (pie Parliament St.), tel. EM 4-0089

BRUCE D. PALMER

ADVOKĀTS UN NOTĀRS

229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-3141, Toronto

A. KERSON

IGAUŅU JURISTS

229 YONGE ST., Room 203,
EM 4-3141, vakaros MA 6141
Runā vāciski un krieviski

J. GRĪSLIS

Drēbnieks
188 Davenport Rd., Toronto, tel. WA 3-5295
Agrāk: Rīgā, Berlīnē, Stokholmā

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimības un dzemdību palīdzībā

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimniecēs
Tel. WA 1-2632 un HU 8-7841

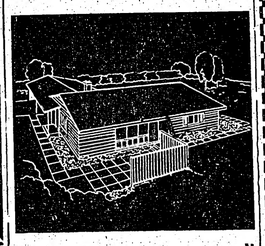

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

INSURANCE ● MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji:

P. AVOTIŅŠ, V. SKUJA,
J. VEISS, E. MIĶELSONS

FARMAS:

HUGO OZOLIŅŠ,
Tel. 2R2 GRAND VALLEY

THE NORSEMAN OIL BURNER

NATURAL GAS

UDENS SILDĪTĀJS $120

RED D

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu ejlas un gāzes apkures (burner) sākot ar $250.00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt ejlu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un ejlas apkures tīrīšanu $7.00

A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave, Toronto, tel. LE 1-6583

LIETUVIEŠU

RESTORĀNS „RŪTA"

994 Dundas St., W., Toronto, tel. LE 6-4393

Jaunatvērtajā restorānā ēdieni eiropiešu gaumē, pagatavoti no svaigiem produktiem. Atvērts ik dienas no plkst. 6.30 rītā līdz plkst. 9.30 vakarā. Laipna apkalpošana. Zemas cenas. Garšīgas maltītes.

Īpašnieki: V. H. J. IVANAUSKAI

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRĪMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

Visu jūsu daiļumam sniedz

ELZA PĒRKONE

Amaryllis Cosmetological Institute

61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

I. TORVALDA

TĀDAS BIJA BEIGAS

Ies., cena $3.50.

DV Grāmatnīcā, 123 Huron Str., Ont., Toronto

Kungu un dāmu apģērbus

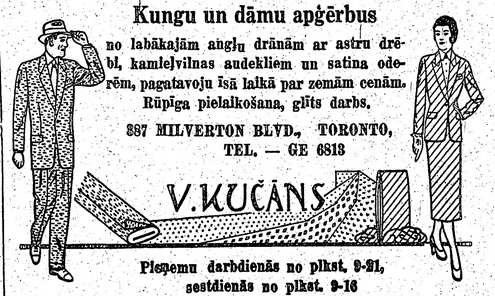

no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satina oderēm, pagatavoju īsā laikā par zemām cenām. Rūpīga pielaikošana, glīts darbs.

887 MILVERTON BLVD., TORONTO,
TEL. — GE 6813

V. KUČĀNS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

J. Torvalda, TADAS BIJA BEIGAS	$3.50
Č. Morgana, NOTIKUMS UPES LINIJĀ, rom., ies.	$3.25
M. Zeberiņa, PURA PUĶIS UN TRIS SIEVAS, rom.	$3.40
E. Mednis, ROZES LIDO GAISOS, rom., ies.	$3.50
J. Kilītis, ES KARA AIZIEDAMS, atm., ies.	$4.00
ŽURNĀLI:	
Ceļa Zīmes No. 29	$1.20
Laikmets No. 30	$0.75
Latvju Zeltene No. 27	$0.75
Latvju Žurnāls	$0.75

DV GRĀMATNĪCĀ — PLAŠĀKĀ KANADĀ

123 Huron Street, Toronto, Ontario

Apavus, drēbes, tekstilpreces

LAMPERT & POLIMEX LONDON

Medikamentus, pārtiku un citas lietas

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU

— VAI CITĀM ZEMĒM SASNIEGS JŪSU NORĀDĪTO VIETU ĀTRĀK UN DROŠĀK, ja sūtāt caur Londonu.

Angļu preces ir patīkamākās Austrumeiropas zemēs. Mēs garantējam par katra saiņa saņemšanu. Multa samaksājama Londonā, lai jūsu draugus vai radus neapgrūtinātu ar maksājumiem Cenas angļu mārciņās.

RAKSTIET LATVISKI!

LAMPERT & POLIMEX LTD.

45 Cromwell Road London, S. W. 7, England

Sestdien, 1956. gada 29. septembrī

OSKA

Fili

APMEKLĒJIET MŪ

343 - RONCE

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

TLSp.K u

rīko plektdien, 5. oktobrī, plkst. 8-

Toront

SEZO

ATKLĀŠAN

PILNA BUFETE.

LABS DEJU C

Ieeja dāmām $1.00, kungiem $1.5

Par pazeminātu

(Kurzemes c

KURZEMES CIETOKSNIS I

KURZEMES CIETOKSNIS II

Vēl viens paziņojums

lai palīdzētu jums sa

KANA

SVĒ

PATEICĪBAS D

Reiz Ņuņaundlendā dzīv

1578. g. viņš pirmoreiz

svinēšanu. Pēc tam svēt

dzīvi Plymouth, Massach

amerikas kontinentā pro

pateicības apliecinājumu

1879. gada 9. oktobrī Ka

sludināta par oficiālu sv

gada 6. novembrī. Sodien

mēs, kanadieši, priecājam

nēt katru gadu oktobra

Lā

BREWERS

Aldaŗi

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

Rusholme Rd. — rets gadījums!

Tikai $2.500 iemaksa šai atsevišķai 11 istabu dubultkiegeļu mājai ar brīnišķīgu dārzu, privātu iebraucamo ceļu un garāžu. Radiātora-eļļas apkure, 3 virtuves un 2 vannas istabas. Mēneša ienākums $345.—, neieskaitot īpašnieka 3 ist. dzīvokli. Ļoti tīra māja. Zvanīt A. REJAM.

Filiāle: Shelburne, 10. un 24. auto ceļu stūrī. Tel. Shelburne 397. Pārstāvji: Nikolajs Feodorovs, Žanis Bukovskis un Angus Bell.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ

343 - RONCESVALLES AVE. - 231

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

Tel. LE 4-4645

VENUS

- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Adas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

TLSp.K un TLB

rīko piektdien, 5. oktobrī, plkst. 8-os Poļu zālē, 62 Claremont St., Toronto

SEZONAS ATKLĀŠANAS BALLI

PILNA BUFETE. Klāti galdiņi zālē.

LABS DEJU ORĶESTRIS

Ieeja dāmām $1.00, kungiem $1.50.

VISI LAIPNI IELŪGTI

Par pazeminātu maksu A. Šiņķa
(Kurzemes cīņu atcerei)

KURZEMES CIETOKSNIS I	$2.50
KURZEMES CIETOKSNIS II	$2.50

Vēl viens paziņojums informācijas serijā, lai palīdzētu jums saprast un priecāties.

KANADIEŠU SVĒTKI

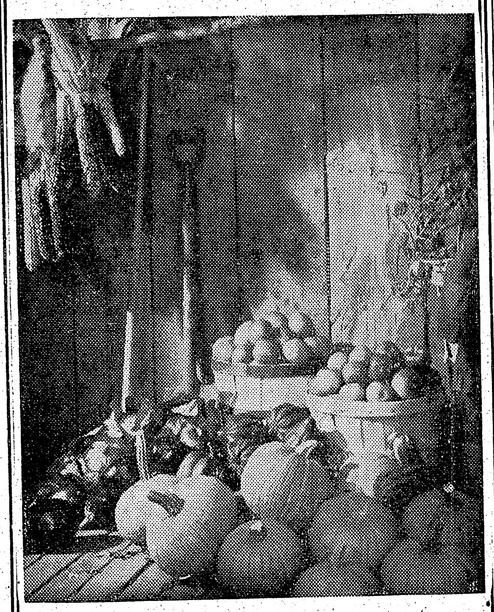

PATEICĪBAS DIENA

Reiz Ņujaundlendā dzīvoja kāds angļu garīdznieks. 1578. g. viņš pirmoreiz noorganizēja Pateicības dienas svinēšanu. Pēc tam svētceļotāji, kas bija apmetušies uz dzīvi Plymouth, Massachusets, 1621. g. decembrī Ziemeļamerikas kontinentā proklamēja svinamu dienu — kā pateicības apliecinājumu par bagātīgo ražu tajā gadā. 1879. gada 9. oktobrī Kanadā Pateicības diena tika izsludināta par oficiālu svinamdienu, un to svinēja t. p. gada 6. novembrī. Sodien, dziļā pateicībā par pārticību, mēs, kanadieši, priecājamies un turpinām šo dienu svinēt katru gadu oktobra mēneša otrā pirmdienā.

Labatt's
BREWERS SINCE 1828

Aldari kopš 1828.

Jaunākās grāmatas

K. Students
Nelūgtoe ciemoš, ceļojuma piezīmes Latvijas ārēs $2.50

Gijs de Mopasans
Mūsu sirds, romāns 2.50

Džeks Londons
Jūras vilks, romāns 3.60

Vilis Veldre
Saule rasā, mīlas dzeja 2.50

Longins Ausējs
Grāmata par laulību. Laimīgas laulības dzīves problēmas 4.00

L. Tolstojs
Anna Karēņina, romāns trijās daļās, I d. 2.80

Kārlis Ieviņš
Klusie avoti, stāstu izlase 3.75

Visas grāmatas iesietas.

R. Krūklīša grāmatnīca,
511 Charles St., E. Lansing, Mich. U.S.A.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt

HA 3800. 445 Pape Ave

KLAVIERU BUVĒTĀJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.

90 London St., Toronto
Tel. LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

LABORĀTORIJAS TECHNIĶA VIETĀ,

alga $2.400,— līdz $3.000,— gadā. Nepieciešamas zināšanas bioķīmijā vai pieredze klīnikas analizēs. Zvanīt pēc plkst. 7 vak. PL 5-8173, Toronto.

MEKLĒ mēbelētu istabu ar pilnu pansiju — Mākslas mūzeja tuvumā pilsētas centrā. Zvanīt MO 1640, Toronto. (1172)

M E K L Ē

A I F R Ē D U V I L S O N U, dzim. 1923. g. 4. februārī, rīdziniek, un T E O D O R U L E J N I E K U, dzim. 1925. g. maijā. Ikvienu, kas par viņiem varētu sniegt kādas ziņas, lūdz rakstīt Ojāram Bīskapam, 2453 Yonge St., Apt. 3a, Toronto, Ont.

ALBERT'S DELICATESSEN

Latviešu pārtikas preču veikals
375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. EI 4478
Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.
Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorejām
ALBERTS JAKUBAITIS

PĀRDEVĒJA,

vajadzīga pārtikas preču veikalā dažas dienas nedēļā.
Jāprot vācu un angļu valoda.
Tel. WA 3-1772.
Svētdienā LE 3-5851, Toronto. (1161)

Ap sirsniņu sētiņu taisīšu sev,
Tik Tev vārtiņus vēršu es . . .

TAUTIETE,

ja Tu ilgojies saticīgas ģimenes dzīves — raksti vientuļam tautietim, varbūt sapratīsimies. Atbildēšu visām, atraitnes un šķirtenes neizslēdzot.

Rakstīt šī laikraksta kantorim ar Nr. 1176.

IZĪRĒJAMS mājas 2. stāvs — trīs istabas, pie kam vienu iespējams izmantot par virtuvi. 133½ Rose Ave., tel. WA 4-8224, Toronto. (1162)

HIGH PARK—BLOOR—DUNDAS rajonā klusā ielā izīrē mājas otro stāvu — 2 istabas un lielu virtuvi. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā RO 9-6559, Toronto. (1173)

IZĪRĒJAMS 2 istabu dzīvoklis ar atsevišķu virtuvi un vannas istabu Casa Lomas rajonā. Zvanīt WA 2-5735. (1179)

JANE—BLOOR rajonā izīrējamas 1—3 nemēbelētas istabas un virtuve. Uz vēlēšanos garāža, 3 min. līdz Bloor tramvajam. Zvanīt RO 9-6501, Toronto. (1115)

Izīrējama liela nemēbelēta istaba

2. stāvā Rosedale — Summerhill rajonā. Zvanīt WA 3-5845, Toronto, pēc pl. 6 vakarā, prasot pēc Majora.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām, precētam pārim vai vieniniekam, garāžas iespējas. Zvanīt WA 1-2829, Toronto. (1163)

HIGH PARK rajonā izīrējama nemēbelēta istaba ar virtuvi. Zvanīt RO 9-3388, Toronto. (1177)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba vienai personai Avenue Rd. rajonā ziemeļos no Eglinton. Tel. HU 9-2878. (1178)

DAUGAVA

PĀRTIKAS PREČU VEIKALS

581 PAPE Ave., Toronto (1 bl. no Danforth), tel. GE 9113, mājās GE 0328. Veikals atv. no 7.30—9.30 v. Piedāvājam: labākos gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus pārējos gaļas produktus un delikateses. Mūsu veikals jums atvērts. Paldies. Īpašn.: O. DARZIŅŠ un E. OZOLIŅŠ

LATVIEŠU PUĶU SALONS

C A L L A

727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika. Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus

Mēs plegādājam mājās

PĀRĀKAS PAR CITĀM!

Penmans

WARRANTED FIRST GRADE PENMAN'S KNIT-GOODS

IZTURĪGĀS

DARBA ZEĶES

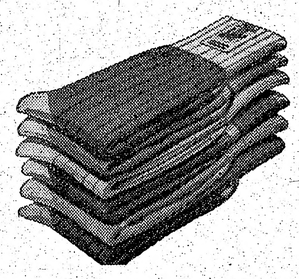

Lielā izvēlē dažāda stila un veida PENMANS DARBA ZEĶES. Kādas jūs arī izvēlētos, ieģūsit par zemākām cenām.

ARĪ APAKŠVEĻA — SILTĀ VEĻA

Slavens kopš 1868.

WS 10-4

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Svētdien, 30. septembrī, pl. 3 pp. Betlemes baznīcā dievk.. — pl. 4 Beišorā, sv. Lūka baznīcā, Longailendā, māc. R. Zariņš.

Svētdien, 7. oktobrī, pl. 3 p.p. dievkalp. Betlēmes baznīcā, māc. R. Zariņš; pl. 6 vak. Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols; pl. 2 dienā Port Vašingtonā, māc. F. Treus.

Sv. mielasts Pļaujas svētkos, 14 okt., pl. 9 rītā Bronksā ar jauno dievgaldu trauku iesvēti, abi draudzes mācītāji; pl. 3 p.p. Bruklinā, māc. R. Zariņš, pēc tam draudzes vakars; pl. 6 vakarā Džamaikā, māc. A. Ozols.

ČIKĀGĀ

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latv. ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 30. septembrī pl. 11 dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola no no pl. 11 —1.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanākumes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave. tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā. 523 Pine St., mēneša 1. un 3 svētdienā. plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut baznīcā mēnesā 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.

San Džosetā, Saron lut. baznīcā mēnesa 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnesā 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minepoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langius.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London. Ont.

Niagarā, 6. okt., pl. 6 vakarā Pļaujas sv. dievk. Jāņa bazn., 580 Portage Rd. N.

Londonā, 14. okt., pl. 4 p.p. Trīsvienības bazn. Pļaujas sv. dievk.

St. Katarīnē, 21. okt., pl. 3 p.p. Kristus bazn. Pļaujas sv. dievk.

Londonā, 28. okt., pl. 4 p.p. Trīsvienības bazn. dievk.

Londonā māc. V. Šēfers 2. septembrī kristījis Edgaru Eduardu Rudziti, Vernera un Galinas, dzim. Vitkovskis dēlu.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel WA 4-1563.

30. septembrī jaunatnes un bērnu dievkalpojums plkst. 3 pp. Pēc dievkalpojuma Sidrabenes nometnes groziņu vakars.

7. oktobrī Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 3 pp. Pēc dievkalpojuma gadskārtējais Pļaujas svētku draudzes vakars ar mācītāja A. Čopa referātu „Vecums".

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

30. septembrī, plkst. 4 Sv. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. Pēc tam, pl. 5 — Dāmu komitejas pilnsapulce baznīcas sanāksmju telpās.

7 oktobrī, plkst. 4 pp. Sv. Trīsvienības baznīcā Pļaujas svētku dievkalpojums.

14. oktobrī, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā bērnu un jaunatnes dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma filmas izrāde bazn. sanāksmju telpās.

21. oktobrī, plkst. 4 pp. Sv. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Bēru kases pilnsapulce baznīcas sanāksmju telpās.

28. oktobrī, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā Reformācijas svētku dievk. Pēc dievkalpojuma filmas „Mārtiņš Luters" izrāde bazn. sanāksmju telpās.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

30. septembrī, plkst. 2.30 pēc p. Bībeles svētku dievkalpojums turpat.

7. oktobrī, plkst. 2.30 p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā — 361 Danforth Ave.

21. oktobrī, plkst. 2.30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

28. oktobrī, plkst. 2.30 p.p. Reformācijas svētku dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

Bramptonā Latviešu ev. lut. dr. Pļaujas svētku dievkalpojums 14. oktobrī, plkst. 1.30 p.p. Grace United baznīcā.

Māc. T. Avots, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trisvienības b-cā (18 Victoria Ave So).

Māc. Artūrs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Klčenerā Mateja baznīcā dievk. svētdien, 14. oktobrī pl. 11.00 dienā.

Hamiltonā, Kristus ev. lut. draudzē dievkalpojumi notiks:

Svētdien, 30. septembrī. plkst. 9.45 bērniem un jaunatnei. Svētdienas skolas darba sākums.

Svētdien, 7. oktobrī Pļaujas svētki plkst. 9.45 rītā. Svētdienas skola pulkst. 10.45 rītā.

Svētdien, 21. oktobrī pievkalpojums plkst. 4.30 pp. Svētdienas skola plkst. 3.30.

Svētdien, 4. novembrī Reformācijas svētku dievkalpojums plkst. 4.30 pp.. Svētdienas skola plkst. 3.30 pp.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķergis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 7. oktobrī, plkst. 15 Sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) Pļaujas svētku dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu.

Kirklandleikā sestdien, 13. oktobrī, plkst. 19 lut. baznīcā dievkalp.

Virdžinijtaunā svētdien, 14. oktobrī, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievk.

Norandā svētdien, 14. oktobrī, pl. 16 United baznīcā dievk.

Kristīti: Virdžinijtaunā: Ziegfrīds Rolands Valtiņš, Arvīda un Gerdas dēls.

Sadberijā: Inese Raita Pļaviņa, Olgerta un Irēnes meita.

Laulāti: Osvalds Broks un Valtraute Vinklere.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512 Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē. sv. Pētera baznīcā Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

Vindzorā, Ont., Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu svētdien, 30 sept., plkst. 6.00 vakarā I Lutheran Church, Giles un Victoria ielu stūrī, māc. V. Līventāls.

United Church (Danforth un Jackman ielu stūrī) dievkalpojumi vācu valodā. Pirmais dievkalpojums 30. sept., plkst. 11.10.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakarōs. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās

---

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

Līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.00 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

MAIN-DANFORTH: 4 istabu bungalovs. Moderni izbūvēta virtuve, gaisa apkure, privāts iebraucamais ceļš, garāža, dārzs. Prasīts $7.800 ar $1.200 iemaksu, atlikums uz vienu atklātu obligāciju.

MAIN—KINGSTON RD.: atsevišķa dubultķieģeļu 7 istabu māja. Ļoti liela virtuve, ekonomiska gāzes apkure, gruntsgabals 50 reiz 165, privāts iebraucamais ceļš, garāža. Prasīts $13.500, māja bez parādiem.

INDIAN RD.—BLOOR: ķieģeļu 6 istabu māja ar izbūvētu telpu pagrabā. Eļļas apkure, 2 moderni izbūvētas virtuves, garāžu iespējas. Prasīts $11.500 ar $2.500 iemaksu, māja bez parādiem.

SHEPPARD—YONGE: 4 istabu bungalovs. Liels dārzs, privāts iebraucamais ceļš, dubultgarāža. Iemaksa $1.000.

DANFORTH—BROADVIEW: atsevišķa dubultķieģeļu 11 ist., 3 dzīvokļu māja. Eļļas-ūdens apkure, 3 modernas virtuves, 3 vannas istabas, 3 garāžas ar privātu iebraucamo ceļu. Lielas istabas, liels gruntsgabals. Prasītā iemaksa $6.000, izdevīgi maksāšanas noteikumi.

COTTINGHAM—ST. CLAIR: 10 istabu dubultķieģeļu savrupmāja. Eļļas-ūdens apkure, 2 moderni izbūvētas virtuves, 3 vannas istabas, garāžu iespējas. Prasīts $22.000, māja bez parādiem. Ļoti tīra, labi uzturēta, ienākumu māja.

APKĀRT ZEMES LODEI

⓫ Kādā Parīzes ķīniešu vakarā pēc pēdējā seansa zāles tīrītāji savāca 42 skatītāju pamestus lietus sargus. Tajā dienā izrādīta Pjēra Torkaļi jaunākā filma: Saules sargi un lietus sargi.

⓬ Kādā Kopenhāgenas naktsklubā šinī vasarā galvenā atrakcija nav bijusi skaistas kaildejotājas dziedātājas, bet divas govis. Abi lopiņi pie džesa mežonīgajām skaņām uz naktsklubā speciāli izbūvētas skatuves ļoti izteiksmīgi dejojušas traku bugī-vugi.

⓭ Kastelfredo pilsētiņā Itālijā nesen kāds jauneklis uz mājas balkona apskāvis savu meiteni tik dedzīgi, ka salūzušas balkona margas un abi mīlētāji nogāzušies lejā. Viņiem abiem tomēr ļauns nekas nav noticis, jo abi iekrituši kūts mēslu čupā . . .

⓮ Itaļiešu vīntirgotājam Ancones pilsētiņā pāris mēnešus no kases zuda nauda — galvenokārt 10.000 liru banknotes. Tirgotājs un policija veltīgi pūlējās zagli notvert. Tīrot veikala telpas tirgotājs nesen pastumdījis savu ledus skapi un aiz tā atradis žurku midzeni, kas bijis ļoti rūpīgi izpolsterēts ar pazudušajām naudas zīmēm. Tās bijušas bojātas tikai daļēji.

⓯ Sicīlijā ļoti slavens kļuvis persiešu sugas kaķis Flufijs. Tuvojoties paisumam, viņš uzmeklē jūrā kādu drošāku akmeni un vēlāk ar ķepu no ūdens ķeksē zivis. Nesen Flufijs savam saimniekam pārnesis mājās trīs prāvu lomu — septiņas zivis tādā lielumā, kas derīgas likšanai uz pannas.

⓰ Skaļa blaustīšanās nesen pie kādas ielas tāžruņa būdiņas pievilināja vienu no Kopenhāgenas policistiem, kurš tur atrada saniknotu laulāto pāri. Vīrs sausi paskaidrojis, ka, lai netraucētu kaimiņus, viņš ar savu lauleni šo vietu vienmēr izmeklējot, lai izstrīdētos.

⓱ Rumānijas ekskaralis Michaels, kurš tagad ir 34 gadus vecs, šinī rudenī Šveicē sāks darboties par lidotāju skolotāju. Lidošana ekskaralim ir iemīļota lieta jau no sendienām, un viņš paskaidrojis, ka pieprasījumi pēc valdniekiem tagad esot mazi, un tādēļ viņš kā jebkurš bezdarbnieks esot ieinteresēts dabūt kaut cik piemērotu nodarbošanos

⓲ Pēdējā laikā Parīzes ielas ir tā pieblīvētas ar satiksmes līdzekļiem, ka ātrāk uz priekšu spēj tikt vienīgi kājnieki. Lai pasteidzinātu laikrakstu nogādi izdales vietās, vairāki Parīzes laikraksti pārdevuši savus automobiļus un to vietā nopirkuši motorlaivas, kas drāžoties pa brīvajiem Sēnas ūdeņiem, laikrakstus sadales punktos nogādā daudz ātrāk nekā agrākajos automobiļu transporta laikos.

⓳ Pēc Maskavas radio ziņām Padomju Savienības vieglās rūpniecības ministrija pavēlējusi jau šinī piecgadē celt drēbju ražošanas tempu. Lai to panāktu, doti norādījumi, ka drēbju vīles nav vairs šujamas ar diegu, bet vienkārši salīmējamas. Pazistot Padomju Savienības līmes kvalitāti, jācer, ka „paradīzē" dzīve tādēļ kļūs vēl jocīgāka kā līdz šim.

⓴ Kādā Zviedrijas vilcienā dzelzceļu policija apcietināja kādu jaunu cilvēku, kurš uztraukts pastaigājies apakšbiksēs. Pēc lietas apstākļu noskaidrošanas aizturētais atbrīvots — bez tam policija viņam aizdevusi pat trūkstošās bikses, jo jaunais cilvēks bez tām palicis nelaimīgas sagadīšanās dēļ. Vagona labierīcībās viņš savu veco uzvalku vēlējies apmainīt pret jaunu — tikko sainī no drēbnieka saņemtu, kuŗu steidzoties uz vilcienu nav paspējis uzvilkt. Vecās drēbes viņš izmetis vienkārši caur vagona logu, bet, atveŗot saini konstatējis, ka tajā ir tikai žaķete un zīmīte ar uzrakstu: bikses tiks piesūtītas vēlāk.

㉑ Nesen kāds Rietumvācijas vīnu audzētāju pilsētiņas Bad Dirkheimas veterinārārsts izsaukts savaldīt traku govi. Viņš „trako lopu" atradis mājas otrajā stāvā — līdz ārprātam saniknotā zemnieku pāra guļamistabā. Izrādījies, ka zemnieks, saīsinādams govij ragus, ielaidis zāģīti „drusku par dziļu", un citādi rāmā gosnina sāpēs izrāvusies no turētājiem un, cita ceļa neatrazdama, iesprukusi valējās mājas durvīs. Tā kā zemnieks ar koku rokā metīes lopiņam pakaļ, tad govs savās bailēs devusies augšā pa kāpnēm un iesprukusi guļamistabā, kur ar ragiem izgāzusi drēbju skapja durvis, apgāzusi kumodi, saplēsusi spogulī un balti klātajā laulības gultā ielikusi kārtīgu pleķu. Tā kā gotiņa „skaidrā prātā" nav varēta dabūt lejā, tad veterinārārsts bijis spiests lietot narkotiskus iešļircinājumus, un šādi apdullinātā piena devēja ar strīķiem nosildināta pagalmā. Drīz tomēr zemnieks bijis spiests izsaukt cilvēku ārstu, jo viņa sieva, tīrot sagāzto guļamistabu, sabrukusi ar kādu sirdskaiti.

VAI SALDĒJUMS IR NĒROŅA IDEJA?

No svarīga valsts noslēpuma līdz ielu tirgoņa precei

Motto vietā:

Tu, saldējums, tu — mana kaisle
Un manas dzīves kalendārs.
Kas tevi mīlēt man var aizliegt,
Kaut esmu atstāts, skumjš un vārs?

(Al. Čaks)

Vēl gan nav dzirdēts, ka komūnisti jau būtu atsaukuši un atmaskojuši „ģeniālākā izgudrotāja, tautu tētiņa un saulītes" Staļina izgudrojumu, ka arī „mocoženoje" — saldējums — ir krievu atklājums, bet senu laiku vēstures grāmatās lasāms, ka laizīšanās gar saldējumu kādreiz bijusi tikai dažu pasaules vareno kārotākā privilēģija. Gandrīz drebinādamies kāds sens vēsturnieks raksta, ka tajā laikā, kad Nerons pavēlējis aizdedzināt Romu, šim valdniekam radusies perversā ideja mieloties no sniega, medus un augļiem sagatavota ēdiena. Šķiet, ka saldējums nav arī Nērona izgudrojums, bet nez' pa kādiem ceļiem tas Eiropā ievazāts no Austrumiem.

Ir zināms, ka, piemēram, Katarīna Mediči ir viena no slavenākajām dāmām, kurai bijusi saldējuma gatavošanas recepte. Viņa to ieguvusi no ievērojamā pasaules apbraucēja Marka Polo, kurš savukārt šī toreiz mistiskā garduma gatavošanas zinības ar lielu diplomātisku veikslību ieguvis Kublai Khana galmā. Katarīna Mediči šo recepti glabājusi gandrīz ar tādu pašu rūpību kā 17. g. s. sākumā Anglijas ķēniņš Kārlis I, kurš saldējuma gatavošanas māku pārvērtis par pašu svarīgāko valsts noslēpumu, un savu pavāru par valsts noslēpuma sargātāju.

Visiem tomēr ir zināms, kas pa rasti notiek ar svarīgiem valsts noslēpumiem . . . Kas pirms dažiem gadiem notika ar amerikāņu atombumbas plāniem, tas toreiz noticis ar angļu karaļa noslēpumu — saldējuma recepti. Tāpat kā tagad visās pasaules malās un stūros blīkšķina atombumbas, tā toreiz ļautiņi drebinādamies sākuši gatavot saldējumu un kautrīgi slēpdamies, gar to laizīties.

No tiem laikiem ir pat paglabājušās gravīras, kur pie saldējuma gatavošanas podiem un kubliem redz darbojamies pat maziņus, spārnotus eņģelīšus ar gluži pliekiem vēderiņiem. Un dažs no viņiem ar prāvu zemes gardumu — saldējuma porciju lidinās pat tieši uz debesīm . . . Mūsu Aleksandrs Čaks nav vienīgais, kas dzejā slavē saldējuma aso valgumu.

Lai gan par saldējuma gatavošanas mākslas izvazāšanu visā pasaulē ne bez pamata vaino italiešus, taču, tā sakot, īstais saldējuma izplatības ģeografiskais centrs, tāpat kā daudziem citiem tikumiem un netikumiem, ir Parīze. Pat adrese ir vēl zināma: "Café Procope, 13 rue l'ancienne comédie". Sākumā ar saldējumu parastie ļaudis mielojušies tikai vasarās, un tikai stipri vēlāk tas sācis parādīties arī citos gada laikos, radot saldējumam jau toreiz daudzus niknus pretiniekus. Ir atrodami daudzi raksti, ka „šis nejaukais ēdus ir piemērots vienīgi spēcīgiem, jauniem vīriešiem, bet bērniem, sievietēm un sirmgalvjiem nāvīgāks par indi." Kas lai gan uzskaita visas vainas un kaites, kurās vainojams „neviens cits kā saldējums", un laikam tiešī tāpēc saldējums ir arī kļuvis tik populārs. Ne jau bez pamata amerikāņus uzskata par pasaules lielākajiem saldējuma rīmām — viņiem taču paraugu šajā ziņā rādījis neviens cits kā slavenais Džordžs Vašingtons. Pirms savas iekļūšanas prezidenta godā viņš personiski krāmējies ap saviem cinnētajiem saldējuma trauciņiem, un kāda svarīga mītiņa laikā Filadelfijā nogādājis pat saldējuma maisāmo mašīnu. Tad, kad Vašingtons kļuvis prezidents, viņa saldējumu rēķini katru gadu pārsnieguši 1000 tā laika dolaru.

Un tagad — ja statistikas nekļūdas — ASV katru gadu ļaudis ar mēlēm vien salaizot vēderos drusku vairāk kā trīs biljoni litru saldējuma. Bet kuŗam no mums nāk prātā, ka tas reiz bijis valsts noslēpums?

ČIGĀNI BĒG NO UNGĀRIJAS

Pieci čigānu vijolnieki, kuŗi nesen pavadīja kādu komūnistiskās Ungārijas tautas deju grupu Šveicē, pēc turnejas nobeigšanas pazuduši krūmos, no kuŗiem iznākuši tikai tad, kad deju grupa bijusi pāri robežai. Čigāni lūguši Šveicē asila tiesības un paskaidrojuši, ka izvēlējušies brīvību tādēļ, ka arī viņiem dzīve „tautas demokratijā" esot apriebusies līdz kaklam. Asila tiesības un pagaidu uzturēšanās atļauju šveiciešī čigāniem nav lieguši. Ungāru komūnistu diplomātiem atlicis tikai noplātīt rokas — ķer nu čigānu krūmos!

ŠĪ IR JŪSU KANADA

Parlamenta zēde

Parlamenta ēka atrodas Otavā, Ontario provincē. Tā ir Kanadas demokratijas sirds. Kanadas pilsoņi ievēl 262 parlamenta locekļus, kas pārstāv iedzīvotājus pie valdības. Vēlēšanas notiek ilgākais ik pa 5 gadiem, tanīs var piedalīties visi pavalstnieki, kas sasnieguši 21 gadu vecumu.

Kanadas konstitūcija ir pa daļai rakstīta un pa daļai nerakstīta. Nerakstītā daļa bazējas uz demokratiskās valsts iekārtas pieredzi un tradicijām, kas tiek pārņemtas ne tikvien no Lielbritanijas, bet gan no visas pasaules valstīm, kuŗu mērķi ir brīvība.

Iespēja brīvi domāt un brīvi runāt ir Kanadas demokratijas pamatbaze. Šī brīvība ir Kanadas priekšrocība, ko bauda kā Kanadas pavalstnieki, tā jaunkanadieši.

DOW
KINGSBEER
BREWERY LIMITED

+

Mūsu mīļais filistrs

HARIJS KUŠILS

Montreālas sv. Pāvila ev.-lut. latv. draudzes mācītājs

dzim. 1912. g. 19. jūlijā Vecgulbenē, aizgājis Dieva mierā 1956. g. 24. septembrī Montreālā.

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu . . .

Viņu mīļā pieminā paturēs
KORPORĀCIJAS LATVIA SAIME

SKAUTU UN GAIDU DZĪVE

SKAUTI GRAND RAPIDOS

21. septembrī latviešu biedrības telpās notika skautu vecāku pilnsapulce, kuŗā skautu vecāku padome priekšsēdis inž. L. Rozentāls sniedza pārskatu par pagājušo dar-

Kad dēli grib skalpēt tēvu

Nesen kādā naktī vienā no Parīzes policijas iecirkņiem brēkdams pēc palīdzības iedrāzies gados dējams pilsonis — septiņu bērnu tēvs. Kaut cik nomierinājies, viņš zinājis pastāstīt, ka šā bērni dzīvoklī spēlējot indiāņus. Aizejot ar sievu uz kino, viņš sadzinis bērnus gultās, bet kad atgriezušies, spējuši konstatēt, ka bērni pārvalda visu dzīvokli un ar saviem indiāņu kaŗa rīkiem sākuši apstrādāt arī pārnākušos vecākus. Tā kā bērni rīkojušies tēvu skalpēt, tad viņš meklējis glābiņu policijā. Divu ar gumijas sitamajiem bruņotu policistu priekšā „septiņi indiāņi" ar saviem kaŗa rīkiem tomēr kapitulējuši un diezgan veicīgi pazuduši gultās.

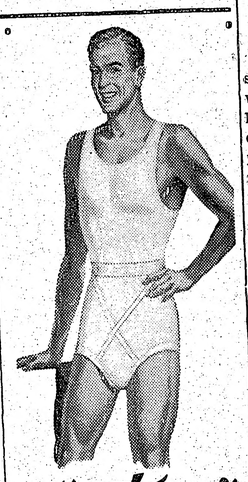

Watson's
555
Krustām X šķērsām
(patentētas 1945. g.)
franču veida biksītes
Speciāli piegrieztas labākai valkāšanai — elastīga jostas vieta, patentēta krustām X šķērsām priekša, pagatavotas no augstas kvalitātes kokvilnas. Viegli mazgājamas. Nav jāgludina. Izturīgas un labi piegulošas.
W-18-56

LATVIEŠU VEIKALS
THE SPRIDZIS
MARKETERIA
Pārtika — Delikateses
SVAIGA GAĻA
AUGĻI — SAKNES
EIROPAS KONSERVI
SIERI UN MAIZES
113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M. KŪLAIŅI

SPORTS

AIZRĀDIJUMS

Sakarā ar Latvija Amerikā 15. sept. num. Sporta nodaļā V. K. ievietoto rakstu, ka Klīvlendā notikušajā Sporta biroja valdes sēdē esot ticis uzaicināts tikai viens preses pārstāvis, patiesības labā paskaidroju, ka uz šo valdes sēdi iepriekš īpaši neviens preses pārstāvis nebija uzaicināts, bet piedalīties sēdē bija iespēja visiem. Šo iespēju izmantoja tikai viens, bet pārējie preses pārstāvji savu vēlēšanos piedalīties sēdē man nepieteica. Mana patiešākā vēlēšanās ir, lai turpmāk visās Sporta biroja valdes sēdēs un sporta darbinieku sanāksmēs piedalītos visi preses pārstāvji. Par sēžu laiku un vietu tiks savlaicīgi iepriekš ziņots.

A. Zāģeris,
ALAs sporta un fiziskās audzināšanas biroja vadītājs.

IGAUŅU KALEVS — DV 2:1 (1:1)

Pagājušajā svētdienā pie nepiedzīvoti liela skatītāju pulka Millen stadionā mūsu puišiem bija jālieca igauņu priekšā. Spēles gaita gan rādīja pavisam ko citu, jo mūsu zēni iesita divus vārtus, bet igauņi tikai vienus, taču ar to igauņiem pietika, lai paņemtu vērtīgākos 2 punktus līgas spēlē.

Pēc sākuma sviļpes ilgi nebija jāgaida uz pirmiem vārtiem. Tas notika spēles 10. minūtē, kad Mieža saņēma bumbu un to ieraidīja igauņu vārtos. Radās tāda sajūta, ka Šoreiz igauņiem draud katastrofāls zaudējums, jo mūsu zēni arvien apdraudēja viņu vārtus. Bet 25. minūtē notika tas, kas šoreiz varēja izpalikt: igauņu radījumu uz vārtiem, ko bija sagatavojies uzvērt vārtsargs, Sudmalis ar galvu ieraidīja pašu vārtos, tātad 1:1 — pašu spēkiem. Ar šo rezultātu beidzās pirmais puslaiks. Otrais puslaiks sākās savādāk: ļodot pretniekam lielāku brīvo laukumu, mūsējie nonāca arvien vairāk laika trūkumā, ar ko pie vārtiem radās burzmas. 51. minūtē Miezītis soda laukumā nejauši aizķēra bumbu ar roku, un te nu nelīdzēja ne līme, ne plāksteris, kad tiesnesis norādīja uz 11 metru punktu. Šo vienreizējo izdevību igauņi pārvērta vārtos, panākot 2:1 (šie bija viņu īstie vārti). Nu spēle kļuva arvien atklātāka un varēja nākt izlīdzinājums, bet tas nenotika līdz spēles beigām. Divi Hercberga no 3 m. attāluma un divi Buša skaisti sitieni pār mata tiesu pagāja mērķim garām. Tā bija neveiksme! Atzinumu par mūsu stipro un vājo pusi šoreiz jāatstāj vienības uzstādītāja un tereneŗa ziņā; bija darīts iespējamais, bet ka varēja ko labot, arī ir skaidrs.

Nākošās līgas spēles: 29. sept. pret Aleksandru Lielo (maķedoniešī) un 1. oktobrī pret Hellas (grieķi).

**

Otrā līgas spēle pag. svētdien Aleksandrs Lielais uzvarēja Hellas ar 2:0. Šie abi ir mūsu vienības nākošie pretinieki (skat. sludinājumu).

KONTINENTĀLLĪGAS SPĒLES MILLEN STADIONĀ TORONTO
Sestdien, 29. septembrī, plkst. 8.45 vakarā
ALEKSANRS LIELAIS - DV
Pirmdien, 1. oktobrī, plkst. 8.45 vakarā
DV - HELLAS (GRIEĶI)
Ieeja 50c.